

SZAKMAI PROGRAM

Szerencsi SZC Encsi Aba Sámuel Szakképző Iskola

2022. SZEPTEMBER 5.

KÉSZÍTETTE:

Tóthné Juhász Barbara igazgató

Intézményi alapadatok

Az intézmény neve, alapadatai

Az intézmény hivatalos elnevezése: Szerencsi Szakképzési Centrum Encsi Aba Sámuel Szakképző Iskola

Címe: 3860 Encs, Rákóczi út 59.

OM azonosítója: 203055/008

Az intézmény alapfeladatai, képzési céljai, szerkezete:

Az iskolai képzés céljai:

- ❖ Az alapító okirat által rögzített szakmai középfokú oktatási feladatok ellátása.
- ❖ Az intézmény szakmai programjában deklarált műveltséget megalapozó nevelési-oktatási tevékenység végzése.
- ❖ Tudásban és erkölcsben, magatartásban szilárd alapok nyújtása.

Alaptevékenysége:

Az intézmény alapító okiratában foglalt szakmai középfokú oktatási feladatok és egyéb tevékenységek.

Az iskola képzési szerkezete:

Szakképző Iskola nappali rendszerű (9-11. évfolyamon) (2020-tól felmenő rendszerben)

Dobbantó program (2020-tól felmenő rendszerben)

Műhelyiskola képzési program (2020-tól felmenő rendszerben)

Felnőttek oktatása

Felnőttek képzése

Az iskola működési rendjét meghatározó dokumentumok:

Alapdokumentumok

A törvényes működés alapdokumentumai:

- ❖ Alapító okirat
- ❖ Szakmai program
- ❖ Szervezeti és működési szabályzat
- ❖ Házirend

A Szervezeti és működési szabályzat, a Szakmai Program és a Házirend nyilvános.

A nyilvános dokumentumok elérhetősége:

Az iskola titkársága

Az iskola honlapja

A Szakmai Programmal kapcsolatosan az iskola vezetői fogadóóráikon, esetenként munkanapokon-
előzetes időpont egyeztetést követően – adnak tájékoztatást.

Bevezető

Az iskolák szakmai önállóságának, sajátos arculati bemutatásának legfontosabb alapidokumentuma az iskola Szakmai Programja. E dokumentum nem más, mint az iskola szakmai, stratégiai terve, amely meghatározza a nevelés, a tanítás-tanulás folyamatának helyi pedagógiai elveit, tanterveit, gyakorlatát, működésének feltételeit.

A jövő tervezése nem csak arra ad lehetőséget, hogy az új kihívásoknak megfelelő iskolát képzeljünk el, de mód van a visszatekintésre, értékelésre is. Melyek azok az értékek, amelyeket meg kell őriznünk, és mi az, amit újra kell gondolnunk, újra kell fogalmaznunk.

Küldetésnyilatkozat

„Non scholae sed vitae discimus”

(Annaeus Seneca)

Iskolánk nyitva áll, és lehetőséget kínál mindazoknak, akik pályaválasztás előtt állnak vagy pályát kívánnak módosítani.

Hangsúlyt fektetünk az alapvető emberi-erkölcsi értékekre való nevelésre. A becsület, a barátság, a család szeretete és megbecsülése, a hazaszeretet, mások értékeinek tiszteletben tartása, a konfliktusok elfogadható módon való kezelése, egészségünk és környezetünk megvédése és még sok fontos nevelési cél áll előttünk. Így lehet műveltséget követni, tudást fejleszteni, személyiséget formálni.

Tóthné Juhász Barbara
igazgató

Encs, 2022. augusztus 31.

I. NEVELÉSI PROGRAM

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk **célja**, hogy a törvényben foglaltakon túl,

- a társadalom számára hasznos felnőtteket neveljen tanítványaiból, akik szakmai tudásukat a maguk és az ország javára kamatoztatják és képesek eligazodni a munkaerőpiacon is
- érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, amelyben a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei érvényesülnek.
- testileg és lelkileg egészséges, az emberi kapcsolatokban igényes embereket, demokratikus elveket közvetítő állampolgárokat neveljen.
- a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai képzés egységében, figyelembe véve a tanulók adottságait, fejlettségét, valamint továbbtanulási lehetőségeit, amely az esélyegyenlőség megvalósulását segíti.

A nevelő - oktató munka feladatai:

- az új ismeretek átadása mellett felvállaljuk az általános iskolai ismeretek rendszerezését, a hiányok pótlását, a gyengébb képességű tanulók fejlesztését a továbbtanuláshoz szükséges szintre.
- új, hatékonyabb és motiváló tanulási módszerek alkalmazását szorgalmazzuk az oktatásban, nevelésben.
- *pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakítunk ki, ahol minden tanuló hibázhat, ahol mindenkinek lehetősége van a javításra. A tanulást, képzést támogató környezetet teremtünk például a tanterem, gyakorlati terem elrendezésével, a taneszközök, gyakorlati eszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.*
- *tanítványaiban igyekszünk kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönözzük a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.*

- minden oktató önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.
- értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíteni
- rendszeres, fejlesztő hatású visszajelzést ad a tanórákon a tanulóknak.
- fejlődjék a tanulók fogalmi gondolkodása, problémamegoldó képessége, anyanyelvi és idegen nyelvi, valamint informatikai tudása.
- teret kell biztosítani a színes sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, amely fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, akaratukat.

Az iskolai oktatói munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Alapvető értéként kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát. Ennek érdekében alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést, a hatékonyság egyik feltételeként pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válását segítő szabályozást.

A kulcskompetenciák:

1. Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
2. Digitális kompetenciák
3. Matematikai, gondolkodási kompetenciák
4. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
5. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
6. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei:

- ❖ a tudatosság elve

- ❖ a tervszerűség elve
- ❖ az aktivitás elve
- ❖ a gyermeki személyiség figyelembevételének elve
- ❖ a nevelő irányító szerepeinek elve
- ❖ a nevelő hatások egységének elve

A tudatosság elve: a nevelő kritikával szemléli a végzett munkát, folyamatosan elemzi, értékeli az elért eredményeket, keresi az új módszereket, eszközöket.

A tanuló tudatosan sajátítsa el az erkölcsi szabályokat, legyen képes önálló ítéletre, helyes magatartásra.

A tervszerűség elve: a nevelés tervezésének mozzanatai: helyzetfelismerés, a neveltségi szint megállapítása, feladatok meghatározása, módszerek, eszközök megállapítása, a nevelési tényezők egybehangolása. Rendszeresség, következetesség, fokozatosság és folyamatosság a nevelési terv összeállításában.

Az aktivitás elve: a magatartás szabályait, az erkölcsi elveket ne csak magyarázzuk, hanem gyakoroltassuk is. Egymás segítése a tanulásban, a munkában, a jó tanulmányi és fegyelmi rend kialakítása, a tanuló bevonása az új ismeretek megszerzésébe, önálló problémamegoldásra neveléssel.

A gyermeki személyiség figyelembevételének elve:

Figyelembe kell venni a gyermek életkori sajátosságait, egyéni fejlettségi szintjét, de az egyéniség tiszteletét is. Nem szabad a gyermek képességeit, erejét túlbecsülni, sem lebecsülni, abban kell segítenünk, amire egyéni sajátosságai képessé teszik.

Legyünk bizalommal a tanulók iránt és kerüljük a gyermek önérzetét sértő bánásmódot (durva hangnem, testi fenyegetés, gúnyolódás, tapintat hiánya). Mindig kutassuk az értékeket, a pozitív megközelítés lehetőségét, de vegyük és vetessük észre a hibákat is. Adott esetben ismerjük be tévedésünket, ha ez nem árt a nevelő tekintélyének, sokat használhat a nevelés ügyeinek

A nevelő vezető szerepének elve:

A nevelő vezető szerepét tekintélye biztosítja, ami nem zárja ki a nevelt önállóságát, sőt annak kialakítására törekszik.

A nevelői tekintély fokozatosan alakul ki, melynek forrása műveltsége, értékes emberi tulajdonságai (határozottság, nyíltság, őszinteség, tárgyilagosság, igényesség, tapintat, jó modor, belső

fegyelmezettség, külső rendezettség, ápoltság) a gyermek alapos ismerete és szeretete, valamint az a képessége, hogy a gyermekkel bánni tud.

A nevelő hatások egységének elve:

Az egységes nevelés előfeltétele és alapja, hogy az oktatói testület az egységes nevelési elveket kövesse, közösséget alkotva. A nevelő tevékenységben az alapelvek szorosan összefüggnek, pedagógiai munkánk során a leghatékonyabb elveket koordinálni és érvényesíteni tudjuk.

Nevelési tevékenységünk konkrét céljait és feladatait az of. munkaközösség munkaterve is tartalmazza.

A nevelés hatékonyságának eszközei és eljárásai lehetnek: a megfigyelés, beszélgetés, kérdőívek kitöltése, statisztikai adatok tanulmányozása.

Módszereink: a követelés, a meggyőzés és a gyakorlás.

A követelmények megfogalmazása legyen határozott, érthető és teljesíthető, következetes és gyermekközpontú, a helyes magatartásra és cselekvésre irányuló. Ne csak elmarasztalás, hanem biztatás, elismerés, jutalmazás is történjen.

A meggyőzés sokféle eszköze közül a legfontosabbak az oktatás, példa, bírálat, önkritika, beszélgetés. Az oktatás nemcsak a tantárgyakra vonatkozhat, hanem a magatartás szabályaira is. A példa eredetét tekintve lehet tervszerű és önkénytelen, hatását tekintve pozitív és negatív is.

A negatív példának nem szabad vonzónak lennie, ezzel óvatosan bánjunk. A bírálat erkölcsi értékelés, abból a célból, hogy egy adott cselekedet helyes vagy helytelen, a tanuló illetve a közösség szempontjából.

Az önkritika a bírálat legfejlettebb foka, amit maga a tanuló kell, hogy végezzen, aki a hibát elkövette. Őszinteségre, megbánásra kell, hogy épüljön, belső szükségletből kell fakadnia, különben képmutatáshoz vezethet.

A beszélgetés lehet egyéni és közös, a nevelő dönti el melyik lesz hasznosabb. Az osztályfőnökök tanmenetbe ágyazva döntenek el, hogy mikor milyen témában történjen az osztályfőnöki órán.

A gyakorlás módszerében az a lényeg, hogy a követelések megvalósulását szolgálja. Az ismétlődő cselekvés folyamatában alakítjuk a tanuló pozitív erkölcsi vonásait, készségeit, szokásait és küzdünk a már kialakult negatív vonások és szokások ellen.

Az oktatás terén először az ismeret szintjén áll a tanuló, majd következik a jártasság és végül a készség kialakítása.

A módszerek megválasztása, alkalmazása esetén meghatározó a tanuló életkora, fejlettsége,

egyénisége, helyzete és pillanatnyi állapota.

Az iskolában igénybe vehető szolgáltatások

- ❖ a tanórai foglalkozások
- ❖ a szakképzésben az első és második szakma, résszakma és szakképesítés megszerzése
- ❖ az évfolyamismétlés
- ❖ tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel (tanulmányi- és szakmai versenyek, diáknapok, énekkar, sportkör...)
- ❖ különböző vizsgákhoz való jogosultság (osztályozó-, javító-, különbözeti-, szakmai-, ágazati alapvizsga...)
- ❖ az iskolai létesítmények és eszközeik használata (könyvtár, sportpálya, számítógépterem)

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolában folyó oktató – nevelőmunka végső célja, hogy a tanulók az iskolaévek alatt mielőbb érett személyiséggé fejlődjenek. Azaz rendelkezzenek (azonosuljanak értékekkel) úgymint:

- önálló problémamegoldó aktivitással,
- eredményes alkalmazkodást biztosító szilárd szokásokkal, viselkedésmintákkal
- valóságérzéssel
- önismerettel
- identitás érzéssel
- önellfogadással
- belső szabadsággal
- megfelelő szociális kapcsolatokkal és szociális érzelmekkel
- demokratikus jellemstruktúrával mely mögött etikai biztonság, belsővé vált közösségi normák húzódnak meg

Képesek legyenek:

- jelent – múltat – jövőt összefüggésbe állítva – élni
- konvencióktól viszonylag függetlenné válni
- ösztönimpulzusok örömteljes, szorongásmentes kiélése
- kapcsolataikban az intimitás szintjére jutni

Az integrált személyiség- folyamat eredményeképpen a mindenkori szociális környezettel való erőteljes kölcsönhatásban jön létre. Az oktatói testület tagjainak, különösen a tanulók osztályfőnökeinek kiemelt feladata – az iskolába lépés első napjától kezdődően a tanítási órákon és azon kívüli foglalkozásokon, rendezvényeken az iskola partnereivel együttműködve – a személyiség formálása.

A 9. évfolyamok indulásakor az osztályfőnöki munka jelentős részét az adja, hogy elkezdik felmérni tanulóik személyiség vonásait, családi szociális háttérét és kialakítják a megfelelő egyéni bánásmódot. Ehhez nevelési tanácsadó szakember szükség esetén segítséget és eszközöket ad. A nevelőmunkában résztvevők – egymással egyeztetve - azonos személyiségstruktúra modell szerinti fogalmakkal igyekeznek tanulóikat jellemezni.

A személyiségvizsgálat komplex módon történik, azaz tartalmaz megfigyelést, beszélgetést, kikérdezést és tevékenységek eredményeinek elemzését. Az iskolai személyiségfejlesztés fontos területe a pályaorientációs tárgyak tanítási órái, melyeken eredményesen megfigyelhetők és alakíthatók is a tanulói beállítások, érdeklődési körök és képességek.

A személyiségfejlesztésben kiemelt szerepet kap az önismeret fejlesztése, a kezdeményező és vállalkozó készségek, illetve a felelős társadalmi magatartás kialakítása, állampolgári szerepre történő felkészítés.

- az anyanyelv igényes használatának kialakítása
- a tanulók erkölcsi tudatának erősítése, érzelmi kultúrájának gazdagítása
- növekedjék a tanulóknál a szakmához kötődő ismeretek önálló megszerzésének igénye
- a tanulók munkatapasztalataik révén legyenek képesek beilleszkedni a termelésbe
- fejlődjék a tanulóknál az igényesség munkájuk eredményessége, minősége iránt
- alakuljon ki munkájukkal kapcsolatos felelősségérzet
- ismerjék az alkalmazkodás és a kudarcátűrés lehetőségeit

Az osztályfőnökök speciális feladata osztályuk minden tanulójának harmonikus személyiségfejlesztése. Ehhez ismernünk kell a tanulókat és a tanulóknak is önmagukat, közösen ráébredni az előforduló jellemhibákra és a kijavítás lehetőségire. Jól együttműködő közösséget kell kialakítani, ennek érdekében nemcsak az iskolai, hanem a „külső” lehetőségeket is ki kell használni. Vigyük őket kirándulni, színházba, kiállításra, de mindig fogjuk össze tartalmilag, hogy miért megyünk, mi a célunk vagy mi a tanulság. Az együttműködés akkor eredményes, ha mindenki tisztában van a saját és mások feladataival, és hogy miben kell együttműködni, a saját elképzeléseket is figyelembe véve.

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és társadalom közötti kapcsolatot kialakítja.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tantárgyi órák
- osztályfőnöki órák (kortársoktatás)
- osztálykirándulások
- szakkörök
- vetélkedők
- ünnepi megemlékezések
- diák önkormányzati munkák,

melyeknek tanulóink nem csak résztvevői, hanem azoknak szervezői, részfeladatokat megoldó aktív közreműködői.

Mindegyik terület hozzájárul:

- az egyén közösségi magatartásának kialakításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- közösségi szokások, normák elfogadásához
- a másság elfogadásához, az eredményes konfliktuskezelés megtanulásához
- az együttérző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez
- népünk kulturális örökségének, értékeinek megismeréséhez

- olyan ismeretek elsajátításához, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlásához, amelyek az otthon, a lakóhely a szakmai közösségek a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek
- bátorító, vonzó jövőkép kialakulásához, amely elősegíti a szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi kapcsolatok erősödését
- ahhoz, hogy a tanulók érzékenyek legyenek környezetük állapota iránt
- hogy anyanyelvükön szabatosan tudjanak kommunikálni

Fenti értékek közvetítéséhez az oktatói testület és az iskola valamennyi dolgozója személyes példamutatással (megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolataival) hozzájárul.

Az oktatók helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Iskolánk oktatója :

óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt. Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli. Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait. A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját. Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.

A tanórákon, a szakmai gyakorlatokon, a tanórán kívüli tevékenységek során kooperatív módszerek alkalmazásával fejleszti a tanulók együttműködési készségét. A digitális eszközök példamutató használata. Közösségformálás céljából szabadidős tevékenységeket szervez.

A szabályok közös megbeszélésével és elfogadtatásával a konfliktusok megelőzésére törekszik illetve hatékony konfliktuskezelési stratégiákat alkalmaz. Értékelésében következetes és kiszámítható.

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza, ugyanakkor

az oktatók legfontosabb helyi feladatait általánosságban az alábbiak szerint határozzuk meg:

- ❖ a tanítási órákra való felkészülés,

- ❖ a tanulók dolgozatainak javítása,
- ❖ a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- ❖ a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- ❖ vizsgák lebonyolítása,
- ❖ dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- ❖ a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- ❖ tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- ❖ felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- ❖ iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- ❖ osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- ❖ az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- ❖ szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- ❖ részvétel oktatói értekezleteken, megbeszéléseken,
- ❖ részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- ❖ a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor (dobbantó képzésnél)
- ❖ tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- ❖ iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- ❖ részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- ❖ tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- ❖ iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- ❖ osztálytermek rendben tartása.

Az osztályfőnök feladatkörébe a nevelési feladatok mellett a következő tevékenységek tartoznak:

- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Rendszeresen ellenőrzi a tanulók iskolai és az iskolai rendezvényeken tanúsított magatartását, szorgalmát.
- Folyamatos kapcsolatot tart tanítványai szüleivel.
- Osztálya tanulói számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhet.
- Minden osztályfőnök az iskolai rendezvényeken felügyel az osztályára.
- A ballagással kapcsolatos feladatait ellátja (évfolyamomként elosztva).
- A kilencedikes osztályfőnök részt vesz a tanulók beiratkozási folyamatában.

- Közreműködik a szalagavató és a ballagás megszervezésében, lebonyolításában.
- A végzős évfolyam vizsgáira történő jelentkezések lebonyolítása, és a továbbtanulás nyomon követése.
- Kiemelt adminisztrációs feladata az osztálynapló, a törzslapok, a bizonyítványok vezetése.
- A tanulókkal ismertetni az éves munkaterv rájuk vonatkozó részét
- Egyéb szervezési feladatok elvégzése, segítése.
- Időre elkészíti az osztálya bizonyítványát, anyakönyvét, statisztikai adatlapját.
- Osztályáról írásos jelentést készít, a félévi értékelésekhez igazodva.
- Közvetítő szerepet vállal osztálya és a tagintézmény oktatói testülete között (információáramlás).

Az osztálynapló vezetésével kapcsolatos kiemelt feladatai:

- Tanítványai napi hiányzását ellenőrzi - legkésőbb 8 munkanapon belül, indokolt esetben a tárgyhó végéig - igazoltatja, az adott havi hiányzásokat a naplóban a következő hónap 15. napjáig összesíti.
- A szaktanári órabeírást (tananyag, sorszám) és a tanulói hiányzások vezetését hetente, de legkésőbb havonta ellenőrzi, kollégáival a hiányokat pótoltatja (szükség esetén sikertelen próbálkozásai után jelzi gondjait az iskolavezetésnek).
- Figyelemmel kíséri az érdemjegyeket, tekintettel a folyamatos értékelés követelményére, kollégáival a hiányokat pótoltatja.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Magatartási problémák

Minden iskolai osztályban – így nálunk is – egyre többször találkoznak az oktatók olyan gyermekekkel, akiknek a figyelmét nehéz a tanórán lekötni, akikkel nehéz bánni, akiknek komoly nehézségei vannak a tanulásban. Ezek azok a tanulók, akik több tantárgyból buknak évvégén, rossz magatartásról kapnak értékelést.

Évismétlővé válnak és túlkorosak. Az esetek többségében nem fejezik be tanulmányaikat.

A probléma nem új keletű, de először csak az 1993-as közoktatási törvényben jelent meg a beilleszkedési zavar, a tanulási nehézség, a magatartási rendellenesség, illetve a „más fogyatékos” kifejezés.

A törvény meghatározta az érintettek körét, megfogalmazta a velük kapcsolatos elvi álláspontokat, lefektette jogait, szabályozta ellátásuk mikéntjét.

Ez a törvény igen nagy előrelépés volt, hiszen végre a közoktatás terén is hivatalosan elismerték ezeknek a gyerekeknek speciális szükségleteik figyelembevételéhez való jogát.

A közoktatási törvény többszöri módosítása nem csökkentette ezeket a jogokat és feladatokat, sőt inkább bővítette a lehetőségeket.

A törvény lehetőséget ad egyéni tanulmányi rend létesítésére is, ez igazgatói hatáskörben történhet. A korábbi gyakorlatban(magántanulói státusz)az a tapasztalatunk, hogy a magántanuló státuszú diákok nem végeznek vagy korai iskolaelhagyóvá válnak.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink esetében oktatóink:

- differenciáltan oktatnak, nevelnek
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részükről a tanulókat
- az értékelésnél figyelembe veszik a tanulók eltérő képességeit
- a közösségeket a képességek különbözőségének tolerálására nevelik

Az osztályfőnökök:

- a szülőkkel kiemelten figyelmesen és tapintatosan viselkednek, foglalkoznak
- az osztályukba járó tanulók problémáit megértetik a szaktanárokkal
- szükség esetén a fent említett jó szakmai kapcsolat keretén belül nevelési tanácsadó, pszichológus segítségét kérik a tanuló ügyében
- figyelemmel kísérik a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét
- szükség esetén írásos véleményt adnak a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről
- legfőbb ismerője és képviselője a tanulóknak az iskolán belül, egyik tagja a fegyelmi bizottságnak a fegyelmi tárgyaláson a gyermek képviselőjében.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásával kapcsolatos feladatok

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő szakember az együttműködés során

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek alkalmazására,
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz eredményeik értékelésében, javaslatot tesz a szükségletekhez igazodó módszerváltásokra,
- figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó oktató tapasztalatait, javaslatait, észrevételeit.

Az Alapító Okirat meghatározása alapján intézményünkben a sajátos nevelési igényű gyermekek **integrált nevelése- oktatása**, gyógypedagógiai megsegítése történik a szakértői vélemény alapján.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Az iskolánkba kerülő tanulók közt tapasztalataink alapján sok olyan tanuló is van, akik egyes területeken az átlagnál jobb képességekkel rendelkeznek, tehetségesek valamiben. A beérkező diákok (9. osztály) esetében ezek felismerése, észrevétele sem gondmentes. Az általános iskolák általában nem jelzik, a napvilágra kerülése esetleges. A felismerés, az azt követő segítség osztályfőnöki feladat.

A feltárás, a tehetségkutatás módszerei:

- a.) szerencsés esetben információ az előző iskolából
- b.) osztályfőnöki tájékozódás szóban, írásban a diákok önértékelése alapján.

Fontos a jó tanár – diákviszony

- c.) osztály, iskolai vagy más rendezvényeken, versenyeken történő felismerés (műsorok, szavalóverseny, vetélkedő, diákpályázatok, tanulmányi – szakmai versenyek, a sportversenyek...)

A felismert tehetség segítésének lehetőségei, keretei:

Iskolai lehetőségek:

- Kiemelkedő tantárgyi, szakmai tehetség esetén az iskola rendszerében: szakkörök, érdeklődési körök, tehetségekkel való külön foglalkozás lehetősége, szakmai gyakorlaton, tanműhelyben történő egyéni fejlesztés, szaktanári felkészítés

- Egyéni bánásmód a fiatalokkal: plusz feladatokkal történő megbízások, azok segítése, értékelése.

- Lehetőség biztosítása, továbbtanulásra, nyelvvizsgára történő felkészülés segítése. A középiskola a tanulói részére az angol nyelv elsajátításához szükséges felkészülés lehetőségét biztosíthatja tanórai foglalkozás megszervezésével, tanórán kívüli foglalkozás megszervezésével

A tehetséges diákok segítésében kulcsszerepe van az osztályfőnököknek, mivel ő ismeri legjobban neveltjeit.

A gondozó – segítő tevékenységben fontos az egyes szaktanárok közreműködése is a konkrét tehetséggondozási feladatok végrehajtásában.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az oktatási intézményeknek gondoskodniuk kell a tanulók testi épségének a megóvásáról, erkölcsi védelméről.

A fiatalok védelme iskolánkban két irányt követ:

1. A megelőzés, a felvilágosítás
2. A bekövetkezett esetek után a segítség

A szakképző iskolákba jövő fiatalok az átlagnál is veszélyeztetettebbek

Helyi felmérés szerint Encsen és vonzaskörzetében is jelentős azon tanulók száma, akik szervezetre káros élvezeti cikkeket fogyasztanak (alkohol, cigaretta, drog, gyógyszer...)

A megelőzés része a felvilágosító tevékenység az iskolában.

Ez egészséges életmódra nevelés, amely nem korlátozódik tantárgyra, személyre.

Iskolánkban folyó tevékenység:

- Tanórán, osztályfőnöki órán tananyagba beépítve (pl. természetismeret órán, osztályfőnöki témaként)
- Iskolaorvosi, védőnői, ÁNTSZ támogatással folyó felvilágosító előadás sorozat (egészséges táplálkozás személyes higiénia, szexuális nőgyógyászati felvilágosítás...)
- Drog ellenes program
- Osztály- és iskolai rendezvények, pályázatok a káros szenvedélyek ellen (pl. rajzverseny, egészségügyi napok...)
- Bűnmegelőzési rendőrségi előadások

Ösztönözni kell diákjainkat szabad idejük hasznos eltöltésére:

- Mozogjanak, sportoljanak, kevesebbet TV-zenek, videózzanak
- Vegyenek részt iskolai sportrendezvényeken, bajnokságokon, lakóhelyi egyesületekben sportoljanak (pl. labdarúgás, asztalitenisz, túrázás, kerékpározás)
- Tartózkodjanak többet a szabadban. (túrázás, horgászat, kerti munkák...)
- Segítsenek odahaza szüleiknek a mezőgazdasági munkákban, a ház körüli tevékenységekben.

A diákjaink egy része az erőfeszítések ellenére is vét a szabályok ellen.

A tudomásunkra jutó esetekben az ifjúságvédelmi felelős vagy az igazgató jár el:

- Jó a kapcsolatunk az Encsi Rendőrkapitányság ifjúságvédelmi és bűnmegelőzési osztályával
- Kapcsolatban állunk és igénybe vesszük a Gyermekvédelmi- és Családsegítő Szolgálat segítségét.
- Vidéken lakó diákok esetében az önkormányzatok gyámügyi, pénzügyi előadóival keresünk megoldási lehetőségeket a felmerülő problémákra.

A különböző deviáns esetek egyénenkénti elbírálást igényelnek, nem nélkülözhetik az oktatói testület segítségét sem. Tapintattal, a tanulók érdekeinek körültekintő figyelembe vételével jó útra terelhetők a problémás diákok.

Kiemelten fontos feladatnak tekintjük a tanulók nevelésének-oktatásának támogatását. A felzárkóztató, a hátrányos tanulókat segítő programok, módszerek az előbbre jutásukat segítik.

A hátrányos megkülönböztetés tilalmának megvalósítása az intézményben

- ❖ Tiszteletben kell tartani a kisebbségi tanulók másságát, eltérő kultúrájukat, viselkedési formájukat.
- ❖ Nem szabad különbséget tenni a kisebbségi és nem kisebbségi diákok közt, integrált formában történjék az oktatásuk, nevelésük.
- ❖ A tanulókat nem szabad iskolai szolgáltatásokban korlátozni, zaklatni, elkülöníteni.
- ❖ Tiszteletben kell tartani a szülők, a tanulók vallási, világnézeti meggyőződését.
- ❖ Az iskola lehetőségeinek megfelelő segítséget kell adni a képességek, a tehetség kibontakoztatására, a személyiség fejlesztésére, ismereteik folyamatos korszerűsítésére.
- ❖ Ha a tanulót mégis hátrányos megkülönböztetés éri, azt orvosolni kell
- ❖ Az ügyek intézése jogi, diákjogi, rendészeti ismereteket is igényel, melyekről jó, ha az oktatói testületben az ifjúságvédelmi felelősön túl mások is rendelkeznek.

Feladatok a közeljövőben:

- ❖ Szükséges az ismeretek bővítése, frissítése.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A szakképzési törvény jelenlegi szabályozása alapján iskolánknak három, a közismereti képzést és a szakmai elméleti és gyakorlati oktatást magában foglaló évfolyama van. A hátrányos helyzetű tanulók többsége ebben az iskolatípusban tudja csak megszerezni a szakmát. Az ezekben az osztályokba járó tanulók egyharmada megbukik, folyamatosan kudarcok érik őket.

Ezek a tanulási kudarcjelenségek nem új keletűek, s mivel okai összetettek, a probléma kezelése is több terület összehangolt intézkedését igényli.

Mit tehetünk mi?

1. Az iskolánkban tanított szakmák elvégzéséhez 8 osztály szükséges. (Itt kivételt kell tennünk a Dobbantó programot és a Műhelyiskola programot illetően, melyeket külön fejezetben tárgyalunk)
2. A szakmai orientációnak, előkészítésének és alapozásnak gyakorlatorientáltaknak kell lennie. Nem felel meg a célnak, ha szakmai elméleti tartalmakkal zsúfolják tele a rendelkezésre álló órakeretet.
3. Az általános műveltség megszerzését célzó tananyag megtervezésénél elsődlegesen kell

figyelembe vennünk a szakmatanuláshoz, szakmai érvényesüléshez, az életkori sajátosságokhoz és előképzettséghez igazított tananyagot.

4. Növelni, változatosabbá kell tenni az iskolánkban dolgozó oktatók módszertani kultúráját, hogy ennek segítségével jobban motiválják a hátrányos helyzetű, szülői házból keveset hozó, alulmotivált diákokat.

A feladat megoldására oktatóink továbbképzéseken, külföldi és hazai tapasztalatcseréken való részvételét támogatjuk. Kölcsönös tapasztalatszerzés céljából testvériskolát keresünk, felvesszük a kapcsolatot a megye hasonló jellegű iskoláival.

5. A tanulási kudarccal küzdő gyermekek esetében megnyugtató megoldás, ha minél kevesebben járnak egy-egy osztályba, csoportba.

6. Személyre szabott fejlesztő tevékenység, korrepetálások, differenciálás az órákon és a házi feladatokban.

7. Minden gyermek számára igyekszünk megtalálni azt a tevékenységet (tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök, stúdió, vetélkedők stb.) amelyben sikerrel bontakoztathatják ki képességeiket.

Az itt elért sikerek pozitív irányba mozdítják el tanulóink tanuláshoz való viszonyát, javulnak tanulmányi eredményeik.

Az iskola óraterveibe oktatói testületi döntéssel is beillesztette a felzárkóztatást segítő programját nem kötelező tanórai foglalkozások keretében.

Ehhez az oktatói munkához szükséges a szociális hátrányokkal küzdő tanulók feltérképezése, a problémák megismerése. Tanulólétszámunk növekedésével és a társadalmi, gazdasági élet nehézségeivel párhuzamosan nő a számuk. Mivel régióinkban az országban a második legnagyobb a munkanélküliség, ennek hátrányos következményei szociális, anyagi és érzelmi területen jelentkeznek az iskolánkba járó gyerekeknél is.

A problémák elsődleges megismerésére először az osztályfőnököknek nyílik alkalma.

A 9. osztályba került tanulókról csak idővel vagy egy-egy váratlan – általában negatív – esemény kapcsán kapunk bővebb ismeretet. Az új iskolába kerüléskor célszerű kitölteni a tanulókkal egy a tantestület által gondosan összeállított kérdőívet, amelynek többirányú kérdéssoraira adott válaszaiból (család, életmód, érdeklődési kör, baráti kör stb.) közelebbi képet kapunk új tanulóinkról.

- Segíteni kell az új környezetbe való beilleszkedésüket

- Ismertetni kell velük az új tanítási és házirendet, az új követelményeket

- Segíteni kell eligazodásukat az iskolaépületben (igazgatói, adminisztrációs, gazdasági iroda)
- A felsőbb évfolyamosok által való segítségnyújtás nagyon fontos és bizalomkeltő.
- Később is minden alkalmat meg kell ragadni – elsősorban a tanórán, de azon kívül is, hogy jobban megismerjük tanítványainkat. Ehhez közös programok kellenek, ezen alkalmakkor nyílnak meg igazán, ismerhetjük meg őket közelebbről, s derül fény valós szociális, családi, egészségügyi állapotukra, később pedig ezek az alkalmak válnak hatásossá a hátrányok okozta lelki problémák fel- vagy megoldódására.

Mivel a tanterem falain kívül lehet őket igazán megismerni, ezért keresni kell az olyan általunk kedvelt alkalmakat, melyek oldottabb formában való szórakozást tesznek lehetővé, mégis az iskola keretei között töltenék.

Szorgalmazzuk az ún. testvérosztályok közös rendezvényeit és a diákönkormányzat által szervezett iskolai rendezvényeket.

Felzárkóztatás és tehetségondozás:

Az oktatómunka beindulásával – már az év eleji felmérők megírása után képet kapunk tanulóink képességeinek nagy részéről. Néhány hónap kell, amíg tisztul ez a kép, de ideális lenne mielőbb (szeptember végén, október elején) beindítani a kétirányú iskolai oktató programot egyrészt a felzárkóztatásra, másrészt a tehetségondozásra.

Mivel a mi iskolánkba érkező tanulók többsége gyenge képességekkel és készségekkel jön hozzánk, nálunk a fő szerep a felzárkóztatásé. Főleg a 9. osztályokban magyarból és matematikából elengedhetetlen. E felzárkóztatás célja az alapkészségek (írás, olvasás, matematika alapléteket) megszilárdítása sok gyakorlással (hogy megszüntessük a rejtett analfabétizmust). A tehetséges tanulók – mivel igen kevesen vannak – rögtön szembetűnnek. Ha nem figyelünk rájuk, eléggé hamar visszacsúsznak a többiek színvonalára.

A tehetségondozásban

Cél : A tehetséges tanulókat pluszmunkával, feladatokkal : kutatómunkával, kiselőadásokkal ellátni, megbízni, és ami még fontosabb : ellenőrizni, számon kérni, és jutalmazni.

Ez kettős haszonnal jár : nemcsak az ő tudásuk fog bővülni, hanem általuk több ismerethez jutnak az osztály többi tanulói. Így válhatnak példaképekké, az osztály húzóerejévé.

11. évfolyamon a fejlesztés –egyéni foglalkozás főként szakmai irányú, felhasználható tehetséges

diákok szakmai fejlesztésére, versenyekre történő felkészülésre.

Drog – és bűnmegelőzés:

E területen munkánk elsődlegesen a megelőzés. Első lépésként minden oktatónak pontos ismereteket kel szerezni a drogfogyasztás kialakulásáról, a szerfogyasztás szociológiai és pszichikai okairól és következményeiről, nem utolsósorban annak jogi és rendészeti vonatkozásairól.

A téma megismerése mellett fontos a kapcsolattartás az Encsi Rendőrkapitányság ifjúságvédelmi és bűnmegelőzési osztályának előadójával, akit összevont szülői értekezletre is meg lehet hívni előadónak.

A nem helyi tanulók esetében az önkormányzatok gyámügyi előadóival vesszük fel a kapcsolatot, ha szükség van rá, a helyi tanulók esetében pedig az encsi Gyermekvédelmi és Családsegítő Szolgálat munkatársaival. Sokszor tőlük kapunk hiteles információt a hozzánk került új tanulókról, hiszen ők már általános iskolás koruktól ismerhették a tanulók családi és szociális körülményeit.

A pénzügyi segélykérésről a felügyelet alá vételen át az állami gondozásba való elhelyezésig tudnak nekünk segíteni az ott dolgozó munkatársak.

A felvilágosító munka, mint a prevenció része, nemcsak a drogfogyasztásra terjed ki. Nevelőmunkánk sarkalatos pontja az egészséges életmódra nevelés, amely nem korlátozódhat egyetlen tantárgyra, és nem kötődhet csak egyetlen személyhez (pl. osztályfőnök v. ifjúságvédelmi felelős).

E téren számítunk az iskolaorvos, az iskolai védőnő és az ÁNTSZ – dolgozóinak széleskörű és változatos munkájára. A serdülőkorúak nemi felvilágosításában, a személyes higiéné kialakításában, az AIDS és drogellenes munkában ők segíthetnek a legtöbbet.

A felvilágosító ismeretátadás lehetséges formái a prevenció munkában:

- a tanórán, a tananyagba beépítve példaorientált természetismeret órán
- az osztályfőnöki órák keretein belül
- iskolaorvos előadása: szülőknek is, és tanulóknak is
- védőnő által tartott osztályfőnöki órákon (szexuális felvilágosítás, nőgyógyászati előadás pl. a terhesség megszakításról, személyes higiénia)

A deviáns esetek egyénenkénti humánus elbírálást, de közös tantestületi kezelést kívánnak, nagy tapintattal és körültekintéssel, melynek minden mozzanata a tanuló érdekét kell, hogy szolgálja. Ehhez pontos ismeretekkel kell rendelkezniük jogi, rendészeti és diákjogi vonalon egyaránt.

Mivel a szakképző iskolában a dohányzás és az alkoholfogyasztás aránya magasabb, ezért e két

területre fokozottan oda kell figyelnünk.

A káros szenvedélyek elleni nevelés terén tudatosítanunk kell az egészséges életmód és az egészséges táplálkozás előnyeit. A káros hatások kiküszöbölése mellett ösztönözni kell őket személyiségük harmonikus fejlesztésére, szabad idejük jól megtervezett hasznosítására, lelki, testi kondíciójuk fejlesztésére. Mivel diákjaink sokszor ellenérzésekkel viszonyulnak a felnőttek felvilágosításával szemben, a közülük kiválasztott, kortársképzésben részesült értelmes diákok hatékonysága jobb. Az általuk tartott kortárs előadások sikeresebbek.

Ösztönözzük őket :

- Sportoljanak, mozogjanak többet (ne csak a tévé előtt üljenek!)
- Iskolai sportrendezvényeken vegyenek részt: futball, asztalitenisz, futás, kerékpározás
- Keressék a természetben való tartózkodást (horgászat, kinti munkák pl. a kiskertben)
- Segítsenek, dolgozzanak otthon!
- Vegyék ki részüket az osztály szépítésében, az iskola és a tanműhely körüli munkákban
- Osztályok közötti „terem – szépségverseny” beindítása
(Ehhez készítsenek dekorációkat, falíújságokat, tablókat, órarendeket, csengetései rendet stb.)
- Legyenek igényesek önmagukra és környezetükre és tanulják meg azt megbecsülni

A szülőkkel való kapcsolattartás

Az évente kétszer: év elején és a 2. félévben tartott kétszeri szülői értekezletre az idő haladtával egyre kevesebb szülő jön el, ezért fogadóórák tartására van szükség év elejétől az ellenőrző könyvben jelzett időpontokban és helyeken

- rendszeres telefonkapcsolat
- levélbeli értesítés (általában súlyosabb esetekben, hiányzásokról, fegyelmi tárgyalásokról)
- családlátogatások: szükség esetén az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős együtt, esetleg a gyámügyi előadóval együtt

Pályázatok:

A pedagógusnak folyamatos önképzésben kell részesülnie. (maga és tanítványai érdekében)

Fontos: - a napi sajtó (kül - és belpolitika) ismerete

- a szaksajtó olvasása
- a Magyar- és az Oktatási Közlöny pontos ismerete egyes esetekben
- a diákjogok ismerete
- regionális kiadványok, a szakmai továbbképzésekről, rendezvényekről

- továbbtanulási lehetőségek ismerete
- pályázatok, ösztöndíjszerzési lehetőségek
- a pályázatokon való részvétel

Főleg ez utóbbi az iskolavezetés dolga, de minden oktató – nevelőmunkában részt vevő kollégának érdeke a szakmai dolgokban való naprakész tájékozódás és a tájékozottság.

Az egyéni önképzés, majd a közös át- és megbeszélés által gyarapodhatnak mindennapos ismereteink, mert jól működő tanári közösség nélkül nincs iskolai közösség sem.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

A tanulók a szakmai oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére - a házirendben meghatározottak szerint - diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését az oktatói testület segíti.

A tanulók a saját érdekeik képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt oktató segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra.

Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mértén részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában. Ezt a diákkörök és a diákönkormányzat keretei között tehetik meg. Az intézményben diákkörök és diákönkormányzat működhet. Diákkör létrehozását minimum 15 fő tanuló kezdeményezheti. Az iskolában csak tantárgyi, kulturális, sport, szakmai diákkörök alakíthatók. Intézményünkben minden osztály maximum 2-2 tagot delegálhat az iskolai Diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel. A Diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet. A Diákönkormányzat tanévenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt, melyről az oktatói testület az éves program elfogadásakor nyilvánít véleményt. A Diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt felsőfokú végzettséggel rendelkező és pedagógus szakképesítéssel rendelkező személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves

időtartamra.

Az iskolai döntéshozatali folyamatban a Diákönkormányzat véleményét minden esetben ki kell kérni:

- ❖ az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- ❖ tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ❖ ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- ❖ házirend elfogadása előtt.

A tanulók nagyobb közössége – a tanulói létszám minimum 25% - a – véleményt formálhat az őket érintő kérdésben. Amennyiben egy adott ügy minimum ezt a tanulólétszámot érinti, ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét a döntés előtt.

A véleményeket, észrevételeket minden esetben a Diákönkormányzat juttatja el az iskolavezetésnek, írott formában a Diákönkormányzat vezetőjének aláírásával.

Az iskolai diákönkormányzat

Iskolánkban egy iskolai szintű diákönkormányzat (DÖK) működik.

Munkáját a tanulók által felkért oktató segíti. A DÖK-höz való csatlakozás az osztályok kollektív döntésétől függ. A DÖK összefogja a tanulók kezdeményezéseit, összegyűjti az őket foglalkoztató kérdéseket, problémákat, szervezi a tanórán kívüli programokat.

- ❖ a DÖK tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed,
- ❖ a DÖK – az oktatói testület véleményének kikérésével – dönt:
- ❖ saját működéséről,
- ❖ a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- ❖ hatáskörei gyakorlásáról, 1 tanítás nélküli munkanap programjáról,
- ❖ a tájékoztatási rendszer tanulói vezetőjének, munkatársainak megbízásáról.
- ❖ a DÖK véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskola működésével, és
- ❖ a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésében,
- ❖ a DÖK véleményezési jogot gyakorol a tanulókat érintő következő kérdésekben:
- ❖ jogszabályban meghatározott ügyekben az iskolai SZMSZ elfogadásakor,
- ❖ módosításakor,
- ❖ a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor,
- ❖ az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- ❖ az iskolai házirend elfogadásakor, módosításakor.

A feladatok, a célok megvalósítás érdekében a DÖK szorgalmazza az együttműködést az oktatói testülettel, az iskolavezetéssel, a szülői közösséggel, a városi és a megyei diákszövetségekkel.

A szülő, a tanuló, az oktató és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az iskola, mint oktató – nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és az oktatói közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés alapja:

- ❖ a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség.
- ❖ megvalósulási formái : - a kölcsönös támogatás és a
- ❖ koordinált oktatói tevékenység- feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás,
- ❖ eredménye :a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formáit az előzetesen már vázolt oktatói feladatokra építettük, és az alábbi két témakör köré rendeztük:

1. A szülő részéről: - a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken
- ötletnyújtást az előadások témáihoz
- őszinte véleménynyilvánítást
- együttműködő magatartást
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését
- érdeklődő – segítő hozzáállást
- alapítványi segítséget (1 %)

2. Iskolánk (az oktatók) a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról
- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat
- előre tervezett szülői értekezletek
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák
- előadások szervezése

3. A tanuló:

- segíti a szülők és oktatók megfelelő kapcsolattartását
- őszintén beszámol szüleinek az iskolában történekről
- a viselkedésével jobbitás céljából foglalkozó felnőtt véleményét meghallgatja, tanácsait megszívleli

Ezekre a szülő vagy (és) az oktató neveli, hívja fel a helyes magatartásra a figyelmet.

Az iskolaközösség: (oktatók, szülők, tanulók együttese) kialakulása akkor kezdődik, amikor a követelmények minden tanuló előtt világosak és érthetőek, akik egyre növekvő önállósággal és aktivitással vesznek részt a közösség sokrétű kibontakozó tevékenységben, s vallják az intézmény sorsát, terveit magukénak.

A duális szakképzésben részt vevő felek közötti együttműködés szabályozása

1. A területi kamarák feladatai

- szakképzési munkaszerződés, együttműködési megállapodások nyilvántartása, felügyelete
- gyakorlati képzőhelyek ellenőrzése, nyilvántartása
- kapcsolattartás és együttműködés a szakképzés helyi szereplőivel
- kamarai garanciavállalás

2. Szakképző iskolák feladatai

- a gyakorlati képzőhelyek felügyelete, ellenőrzése együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés esetén a képzéshez megkövetelt feltételek rendelkezésre állását a szakképző iskola joga, kötelessége ellenőrizni
- adatszolgáltatási kötelezettség a kamarai garanciavállalás működtetéséhez, tanuló szerződés megkötésének elősegítése kifutó jelleggel.

- egyéb adatszolgáltatási kötelezettség (tanulószerződés módosításához, megszüntetéséhez, szüneteltetéséhez, változások bejelentéséhez)
- adatszolgáltatási és aláírási kötelezettség együttműködési megállapodások esetében
- az iskola köteles a területi kamarát megkeresni, tájékoztatni, ha
- a gyakorlati képzést folytató szervezet az iskola kérésére az általa vezetett foglalkozási naplót nem tudja bemutatni
- a gyakorlati képzést folytató szervezet a tanuló képzéséért díjazást kér, fogad el
- tanulószerződés esetén az intézmény folyamatosan kapcsolatot tart a gyakorlati helyet biztosító gazdálkodó szervezettel a gyakorlati oktatás vezetőn keresztül és igény szerint személyes munkamegbeszélést tart
- köteles szorosan együttműködni a Kereskedelmi és Iparkamarával a pályorientációs tevékenységekben

A tankötelezettség különös szabályai az intézményben

- ❖ A tankötelezettségét nem teljesítő tanulókkal kapcsolatos eljárás: a kétszeri eredménytelen szülői értesítés után az iskola igazgatója a lakóhely illetékes jegyzőjéhez/ gyámhatóságához/ gyermekvédelmi szolgálatához fordul.
- ❖ A tankötelezettség egyéni tanulmányi rendben csak külön elbírálás alapján teljesíthető.
- ❖ Tanulóviszony kérdéseiben az intézmény igazgatója jogosult dönteni.
- ❖ Tanulói jogviszony nappali képzésben a 25. életév betöltéséig létesíthető.

A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Az ágazati alapvizsga

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit

országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. A vizsgabizottság elnöke a Kormány rendeletében meghatározott díjazásra jogosult.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

A szakmai vizsga

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményekben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

Az akkreditált vizsgaközpont

- a) kijelöli a szakmai vizsga helyét és időpontját, valamint megszervezi a javító- és pótlóvizsgát,
- b) gondoskodik a szakmai vizsga lebonyolításához szükséges feltételek biztosításáról,
- c) vezeti a szakmai vizsgával kapcsolatos nyilvántartásokat és
- d) ellátja a Kormány rendeletében a szakmai vizsgával összefüggésben meghatározott feladatokat.

A szakmai vizsgát az akkreditált vizsgaközpont háromtagú vizsgabizottsága előtt kell letenni. A szakmai vizsga központi vizsgatevékenységének tartalmát a szakképzésért felelős miniszter a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével határozza meg.

A szakmai vizsgát a Kormány rendeletében meghatározott rend szerint kell lebonyolítani.

A szakmai vizsga legmagasabb díját a Kormány rendeletben állapítja meg. A szakmai vizsga díját e mértéken belül az akkreditált vizsgaközpont úgy állapítja meg, hogy az a ráfordításaira és működéséhez szükséges észszerű nyereségre fedezetet biztosítson, tekintettel az azt terhelő fizetési kötelezettségekre és az akkreditált vizsgaközpont részére nyújtott támogatásokra is. A szakmai

vizsgának a Kormány rendeletében megállapított legmagasabb díjánál magasabb díjat és a szakmai vizsgáért fizetendő más pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulást vagy költséget érvényesen nem lehet kikötni.

Szakma megszerzéséről kiállított oklevelet, illetve szakmai bizonyítványt az kaphat, aki sikeres szakmai vizsgát tett.

Ezen hivatalos, törvényben meghatározott iskolai vizsgákon kívül jelen szakmai program az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- ❖ osztályozó vizsgákra,
- ❖ különbözeti vizsgákra,
- ❖ javítóvizsgákra szintén vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- ❖ aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- ❖ akit az oktatói testület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- ❖ akit az oktatói testület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- ❖ akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény oktatói testületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) ha a tanítási évben igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a 250 órát, vagy szakképzésben a tanítási órák 20%-ánál többet mulasztott, vagy egy adott tárgyból mulasztása a tanítási órák 30%-át meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, feltéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

Az oktatói testület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan

mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a jogszabályban meghatározott értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamisméltléssel folytathatja.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó ha

- ❖ a tanév végén – legfeljebb 2 tárgyból – elégtelen osztályzatot kapott
- ❖ ha vizsgájáról neki felróható ok miatt késik, távol marad vagy engedély nélkül távozik
- ❖ A vizsgázó javítóvizsgát az igazgató által meghatározott időpontban tehet. Szakmai gyakorlatból nem lehet javítóvizsgát tenni

A jogviszonyra, a felvétel és az átvétel helyi szabályaira, valamint a szakképzési törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései

A szakképzésben a tanuló tanulói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban, a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban áll.

A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között, a felnőttképzési jogviszony a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között jön létre. A tanulói jogviszonyra az 54-72. §-t, a felnőttképzési jogviszonyra az Fktv.-t kell alkalmazni.

Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyekben a tanuló a huszonötödik életévét betölti. A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt.-t kell alkalmazni.

Szakmai képzés kizárólag felnőttképzési jogviszonyban szervezhető. Ha a tanuló szakmai képzésére a szakképző intézményben a szakmai oktatással vagy a köznevelési intézményben a szakgimnáziumi

vagy a szakiskolai nevelés-oktatással párhuzamosan kerül sor, a szakmai képzés, illetve szakiskolában a szakmai oktatás tanulói jogviszony keretében is megszervezhető.

A felnőttképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásban a szakmai oktatás időtartama legfeljebb a negyedére, az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának negyven százalékáig csökkenthető.

A tanulói jogviszony keletkezése, szünetelése és megszűnése

A tanulói jogviszony felvétellel vagy átvétellel keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon alapuló jogok és köteleességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik. Jogszabály és a házirend egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

A szakképző intézmény a jogviszony létesítéséhez további feltételeket is meghatározhat, amelyeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni. A feltételek teljesítéséhez kapcsolódó előkészítő tanfolyam térítési díj ellenében nem szervezhető.

A tanuló osztályba vagy csoportba való beosztásáról - a szakmai munkaközösség, ennek hiányában az oktatói testület véleményének kikérésével - az igazgató dönt. Az osztálylétszám legfeljebb 28 fő, amely a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal túlléphető. A szakképző intézményben megvalósuló szakirányú oktatás csoportlétszáma legfeljebb 16 fő. A minimális osztály- és csoportlétszámot a fenntartó 24 illetve 12 főben határozza meg.

Szünetel a tanulói jogviszonya annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa.

Megszűnik a tanulói jogviszony ha a tanulót másik szakképző intézmény vagy köznevelési intézmény átvette, az átvétel napján,

illetve az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján, kivéve, ha a tanuló az utolsó évfolyamot követő első szakmai vizsgaidőszakban szakmai vizsgát tesz, akkor a szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,

vagy ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és a tanulmányait nem kívánja a szakképző intézményben tovább folytatni, a bejelentés tudomásulvételének napján,

szintén, ha a szakképző intézményben nem folyik másik megfelelő szakképzés vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek a szakképző intézményben nem adóttak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,

- a tankötelezettség megszűnése után, ha a tanuló - kiskorú tanuló a törvényes képviselője egyetértésével - írásban bejelenti, hogy kimarad, a bejelentés tudomásulvételének napján,

esetlegesen, ha a jogviszonyt - a tanköteles tanuló és a hátrányos helyzetű tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének

- eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetésről szóló határozat véglegessé válásának napján,

- ha a tanuló - a tanköteles tanuló kivételével - a szakképző intézmény kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,

- ha a tanulóval szemben kizárás a szakképző intézményből fegyelmi határozatot hoztak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,

- ha a nem magyar állampolgárságú tanuló külföldre távozik, a bejelentés tudomásulvételének napján

Felvételnél, átvételnél, illetőleg a továbbhaladásnál az adott területre vonatkozó egészségügyi és pályaalkalmassági előírásokat kell figyelembe venni.

A tanuló jutalmazása, fegyelmi és kártérítési felelőssége, a szakképző intézmény kártérítési felelőssége

A tanuló jutalmazása:

A tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért a házirendben meghatározottak szerint jutalmazni kell.

A tanuló fegyelmi felelőssége:

Ha a tanuló a tanulói jogviszonyából származó kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén e jogot a kiskorú tanuló törvényes képviselője gyakorolja.

A fegyelmi büntetés lehet

- a) megrovás,
- b) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása,
- c) áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, illetve köznevelési intézménybe,
- d) kizárás a szakképző intézményből.

A fegyelmi eljárásban hozott elsőfokú határozat, valamint a szakképzési államigazgatási szerv fegyelmi büntetéssel kizárt tanuló számára másik szakképző intézményt, illetve köznevelési intézményt kijelölő határozata ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezés benyújtására a tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője jogosult.

Végrehajtani csak végleges fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat azonnal végrehajtható.

A tanuló kártérítési felelőssége:

Ha a tanuló a szakképző intézménynek jogellenesen kárt okoz, a Ptk. szerint köteles azt megtéríteni. A kártérítés mértéke nem haladhatja meg a - károkozás napján érvényes - kötelező legkisebb munkabér

- a) egyhavi összegének ötven százalékát gondatlan károkozás esetén,
- b) öthavi összegét szándékos károkozás esetén.

A szakképző intézmény kártérítési felelőssége:

A szakképző intézmény a tanulónak okozott kárért - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A kártérítésre a Ptk.-t kell alkalmazni azzal, hogy a szakképző intézmény felelőssége alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. Nem kell megtéríteni a kárt, ha azt a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

A szakképző intézmény a tanuló javára tanulóbaesetekre kiterjedő felelősségbiztosítást köt 9. évfolyamon. A felelősségbiztosítás nem terjed ki tanuló által okozott kárra, a többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulásra. A szakképző intézmény vagy a többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulás szervezője külön felelősségbiztosítást köt, amelynek kedvezményezettje a tanuló.

A tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulások esetén a szakképző intézmény a tanulónak okozott kárért a kártérítési felelősség általános szabályai szerint felel.

A szakképző intézmény döntései és azok felülvizsgálata

A szakképző intézmény döntéseivel és azok felülvizsgálatával kapcsolatban a 2019. évi LXXX.törvény (szakképzési törvény) 6. fejezete az irányadó.

II. ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZŐ-EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hátrányos helyzetű, mely a család, a környezetük gazdasági, szociális, kulturáltságbeli feltételeiből fakad. A diákok egészségével, mentális helyzetével kapcsolatos gondokat is magukkal hozzák. Kiemelt iskolai feladat az egészség megőrzése, felügyelete, az ez irányú nevelésük, formálásuk, a káros szenvedélyek elleni fellépés, a felvilágosító tevékenység.

Helyzetkép:

- ❖ Az iskolába érkező diákok testi fejlettsége általában koruknak megfelelő, magasságuk, súlyuk, egészségi állapotuk a tizenéves korosztály átlagának felel meg.
- ❖ A tanulók többsége osztályfőnöki, iskola védőnői tapasztalatok szerint keveset mozog, nem sportolnak rendszeresen, keveset kirándulnak, kevés időt töltenek a szabadban, a szülők egy része a fizikai munkától is megkíméli gyermekét.
- ❖ Az egészségükkel kapcsolatos kérdésekben kevésbé tájékozottak, ismereteik felületesek.
- ❖ Gyakori a családokban az apa italozó életmódja, a dohányzás. Ezeket a mintákat tanulóink is átveszik.

Mindezek az iskolának, az iskola egészségügyi szolgálatnak sok feladatot adnak.

Programunk:

1.) Testnevelési órák keretében:

- A tanórai testnevelés élettani terhelésének és pozitív emocionális hatásainak összehangolása.

Jó hangulatú órák biztosítása.

- A keringési és légzési rendszer fejlesztése érdekében tartós, folyamatos közepes iramú futás alkalmazása minden órán.

- Speciális tartásjavító gyakorlatok alkalmazása.

- A tanulók optimális testsúly – testmagasság arányának megállapítása hazai standard értékek alapján.

- A reggeli torna gyakorlatainak megtanítása és rendszeres alkalmazásának szorgalmazása. –

Alapgimnasztikai gyakorlatok –

- Motoros próbák, felmérések elvégzése ősszel és tavasszal.

A próbák beépítése a testnevelési órák anyagába.

- Elsősorban az egészségben meghatározó szerepet játszó összetevőket mérje a motoros próba:

- kardió – respiratorikus állóképességet
- erőt

- az izomerő állóképességet
- testösszetételt

A felmérések legyenek egyszerűen végrehajthatóak, minimális eszközt igényeljenek.

- A tanulók fizikai állapotának mérése – évente kétszer, novemberben és áprilisban.
- A testnevelési órák higiéniájának biztosítása, a lehetőségeknek megfelelően Tiszta, olcsó, lehetőleg egységes tornafelszerelés lehetőség szerinti megvalósítása.
- A testnevelési órákhoz öltözőrend kialakítása – feltételektől függően –
- A testnevelési órák utáni tisztálkodási feltételek biztosítása.
- Az egyéni higiénié, elsősorban a tisztaság figyelemmel kísérése, a szükséges korrekciók tapintatos elvégzése, higiéniás szokások kialakítása.
- Egészségügyileg hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának elősegítése – könnyített testnevelés –

2.) A tanórákhoz kapcsolódó nevelés keretében:

- Az időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása.
- A tanulók étkezési szokásainak és rendszerességének felmérése.
- Az étkezés előtti kézmosásnak, mint egészségvédő hatásnak a megértetése és szokássá alakítása.
- Törekedés az egészséges, főleg vitamin tartalmú táplálkozásra.
- A fogmosási szokások felmérése.
- Alvási, pihenési szokások felmérése.
- A reggeli tisztálkodás, a néhány perces torna kialakítása.
- A dohányzás és alkoholos italok fogyasztási szokásainak regisztrálása.
(- évfolyamonként -). Csökkentésükre irányuló nevelői hatás alkalmazása.
- Az iskolai testnevelés és sport környezetének higiéniás állapotának javítása, korszerűsítése.

3.) A tanórán kívüli szabadidő keretében:

- A tanórán kívüli sportfoglalkozások szorgalmazása, szervezése
- házi versenyek, bajnokságok
- DSE keretében edzések
- A tartós futásnak, mint a legkönnyebben végrehajtható sporttevékenység feltételeinek megteremtése. Szokássá válásának elősegítése.
- Egészségfejlesztő céllal meghirdetett gyalog- és kerékpártúrák szervezése.

- Az életmódspportok népszerűsítése, kialakítása a tanulók körében.
- Iskolai sportnapok szervezése, megrendezése minden tanévben(akár szülők, családtagok bevonásával is).

Az egészséget támogató környezet kialakítása

A biztonságos iskolai környezet kialakítása:

- Balesetveszély források feltárása, intézkedés azok haladéktalan megszüntetésére.
- Tűz- és bombariadó terv elkészítése, végrehajtásának gyakoroltatása.
- Megelőző balesetvédelmi oktatás.

Az egészséges környezet kialakítása:

Az iskolánkban tanuló és dolgozó fiatalok és felnőttek érdekében az iskola keretein belül és az iskola környezetében törekszünk az egészséges környezet kialakítására, annak megőrzésére.

Az iskolai felszerelések, berendezés vásárlásánál kiemelt szempontként kezeljük ennek a célnak az elérését.

Figyelembe vesszük és számítsunk az iskola partnereinek véleményére, tapasztalataira.

Hátrányos helyzetű csoportok egészségi egyenlőségeinek kezelése:

Cél: Az ebbe a csoportba tartozó tanulók életkörülményeinek és egészségi állapotának javítása.

Érintettek: - munkanélküli szülők gyermekei

- rokkantnyugdíjas szülők gyermekei
- veszélyeztetett családban élők
- roma tanulók

Különböző betegségek megelőzése, csökkentése:

***Cél:* egészséges környezet kialakítása, a környezeti tényezők egészségkárosító hatásainak csökkentése.**

A helyes és jó munkakörnyezet biztosításával számos betegség megelőzésében szerepe van az iskolának.

Jó tanulópádok, székek, világítás (gerincbetegségek, rossz testtartási problémák megelőzése, javítása).

Az egészségmegtartó és betegségmegelőző képesség alakítása

A jövőkép szempontjából lényeges elemek:

- a természetvédelem

- környezetvédelem

Szinterei:

- Tanítási órákon

Célja, hogy folyamatosan felhívjuk a figyelmet az egészséges környezet védelmére.

- Kiránduláson, túrákon

Törekvés a természet: az erdő, a víz szeretetére, megbecsülése és megóvására.

- Táborkban: gyakorolni és elmélyíteni az órákon szerzett ismereteket a környezetvédelem, a természetismeret területén.

Az egészséges életmód programja, a kockázati tényezők csökkentése

a.) dohányzás visszaszorítása

A dohányzás megelőzésében fontos a példamutatás.

Ennek érdekében felkérjük az oktatókat a dohányzástól való tartózkodásra, különösen a tanulók előtt.

- a hangsúly a dohányzás szokásának megelőzésén van
- fel kell hívni figyelmüket a káros hatásokra és az őket fenyegető veszélyre:
- a dohányzás egészségkárosító következményeinek tudatosítására
- nemet mondani a dohányzásnak
- az egészséges életmódra nevelés
- egészséges étkezés
- a sport szeretete
- kortárs oktatók bevonása
- iskolaorvos, osztályfőnök és a szakoktatók előadása
- fokozott figyelem a nevelők részéről
- plakátok sokszorosítása

b.) Drogprevenció

A drogprevenációs munka nem korlátozódhat egyetlen tantárgyra, és nem kötődhet csak egyetlen személyhez. El kell érni, hogy az egész iskola komplex nevelési hatásrendszerébe épüljön be a

szertfogyasztással kapcsolatos egységes pedagógiai állásfoglalás és gyakorlat. A

személyiségfejlesztő munka részeként kell a tanulók életvezetési stílusát úgy alakítani, hogy

képessé váljanak az antihumánus szenvedélyek tudatos elutasítására. Minden nevelési helyzetben

biztosítani kell, hogy a segítségre szoruló és támogatást igénylők megkapják a szükséges

odafordulást és törődést.

Az egészségfejlesztés kialakításának az ismeret átadása valamint döntést, viselkedést és életmódot befolyásoló módszerekre kell épülnie. Fontos a kortárssegítők közreműködésének biztosítása

A drogprenvenációs feladatok nem csak az iskola területéhez kötöttek. A Nemzeti stratégia is különválasztja az órai munkára tervezett és ahhoz kötött módszereket az egyéb hatásrendszerektől, így az iskolához kötött programok további két csoportra oszthatók:

Iskolai programok

Tanórai foglalkozások:

- szaktárgyi órák témafeldolgozása

(Minden tantárgynak van konkrét csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, és így a drogprenvenációhoz. Külső előadókkal lehet színesíteni az ismeretátadó órákat).

- osztályfőnöki órák

(Az iskola jellegétől, a drogfertőzöttségtől függő konkrét témakörök feldolgozása, mint ismeretátadási és interaktív gyakorlatok, valamint az esetelemzések tartoznak ide).

Tanórán kívüli foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglalkozások

(sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, egyéb játékos programok)

- egészségnap vagy drogprenvenációs nap

(az iskola egészét átfogó előre tervezett programok komoly szervezést, felkészülést igényelnek).

- szakmai tanácskozások, tréningek (Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését célozza meg, de a DÖK képviselőket is meg kell hívni, amikor csak engedi a program, illetve a téma)

Iskolán kívüli rendezvények:

- kirándulások, túrák, sportprogramok

Egészséges táplálkozás

- Tanulók étkezési szokásainak felmérése

- Osztályfőnöki órák keretében az egészséges étkezéstről, életmódról beszélgetni

- Iskolaorvos bevonása, tanórákon történő előadás tartása

A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját az Nkt. 27.§(11) bekezdésben meghatározottak szerint szervezzük.

Szociális egészségnevelés

A serdülőkor időszakában a fiatalok mélyreható testi és lelki fejlődésen mennek keresztül, amelyek során meg kell, hogy tanuljanak életre szóló döntéseket hozni, felelősséggel viseltetni önmaguk és mások iránt. Ugyanakkor a társadalom gyors változásai, a hagyományos értékek elvesztése, a családon belüli kapcsolatok meggyengülése, hamis értékek előtérbe kerülése sokakat veszélyes szexuális viselkedési formák (prostitúció, nagyszámú szexuális partner) veszélyeit, és ki kell fejlesztenünk bennük azt a készséget, hogy képesek legyenek ezen veszélyeket elkerülni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, az orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegély-nyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a sérültek szakszerű ellátása megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Az ismereteket osztályfőnöki, természetismeret és szakmai elmélet órákon sajátíthatják el a diákjaink. ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát;

- ❖ ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ❖ ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- ❖ tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- ❖ sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ❖ ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- ❖ sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- ❖ ***Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:***
- ❖ a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges

készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;

- ❖ a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- ❖ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- ❖ *Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:*
- ❖ tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- ❖ támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.
- ❖ *Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:*
- ❖ a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS
Szakmai elmélet	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés - égési sérülések - forrázás
Testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - esés magasból
Osztályfőnöki óra	<ul style="list-style-type: none"> - elsősegélynyújtás alapjai - jegyzőkönyvezett balesetvédelem - bemutató filmek - KRESZ ismeret - szakemberek előadásai

A diabéteszes tanulókra vonatkozó különös szabályok

Az intézménnyel tanulói jogviszonyban álló diabéteszes tanuló esetén az intézmény vezetője kijelöli azt a személyt, aki megfelelő ellátást biztosíthat a tanuló számára.

Diabéteszes tanuló esetén életbe lépő szabályozások

Minden oktatónak kötelessége tanórákján/foglalkozásán a diabéteszes tanulók fokozott figyelemmel kísérése. Az oktató legyen tisztában a vércukorszint értékeivel, az eszméleténél lévő/ nem lévő tanuló ellátásával, a szülő/gondviselő illetve szükség esetén a mentők értesítésével.

Ennek érdekében az iskolatitkárság naprakész adatbázissal rendelkezik a szülők/gondviselők elérhetőségét illetően.

Az oktatók kötelessége, hogy a cukorbeteg tanulót akár tanórán/foglalkozáson is:

- ❖ kiengedje a mosdóba,
- ❖ biztosítsa, hogy folyadékhoz jusson,
- ❖ megengedje, hogy megmérje a vércukorszintjét,
- ❖ engedje, hogy beadhassa magának az inzulint,
- ❖ engedje, hogy egyen a tanórán is.

Ha a nap folyamán többszöri vércukorszint mérésre is sor kerül, akkor az eredmény ismeretében meg kell engedni a szükséges beavatkozásokat. Kiemelt figyelmet kell fordítani a testnevelés órák előtti és alatti oktatói teendőkre, mert a testmozgás csökkenti a vércukorszintet, a megerőltető sport viszont megemelheti, ami akut anyagcsere-felborulást eredményezhet. Így a testnevelés órák során az oktató készítsen foglalkozási tervet a diabéteszes tanulóra vonatkozóan, amennyiben az óra tananyaga a fent leírt anyagcsere problémákhoz vezethet.

Alacsony vércukorszint (hypoglikémia)

A hypoglikémia kezelésére 10-15 gramm gyorsan felszívódó szénhidrát elfogyasztása általában elég. Legkézenfekvőbb néhány szem szőlőcukor vagy cukros üdítőital. A tej, a csokoládé valamint a gyümölcsök nem emelik olyan gyorsan a vércukorszintet, magas zsír, - illetve rosttartalmuk miatt. Amennyiben a következő étkezés csak néhány óra múlva várható, akkor érdemes 15-20 gramm

magasabb glikémiás indexű ételt (például kenyér, tészta, korpovit keksz) fogyasztani, hogy ne térjen vissza a hypoglikémia. Az oktató hypoglikémia vagy annak gyanúja esetén nem hagyhatja magára a diákat, nem küldheti el ételért vagy az iskolaorvoshoz. Súlyosabb esetben ugyanis hányás, hallucináció, izomgörcsök és végül eszméletvesztés léphet fel. Ha a gyermek nem tud nyelni, etetni - itatni tilos!

Súlyos, eszméletvesztéssel járó hypoglikémia esetén mentőt kell hívni, illetve ha jelen van egészségügyi dolgozó, akkor az életmentő Glukagon injekciót beadni, szülőket/gondozókat értesíteni.

Magas vércukorszint (hyperglikémia)

Tartósan magas vércukorszint esetén hányás, gyomorfájdalom, aetonos lehelet, légszomj léphet fel, súlyos esetben eszméletvesztés.

Ilyen esetben mentőt kell hívni és a szülőt/gondozót érteíteni.

A diabéteszes tanulók diabéteszes adatlappal rendelkeznek, benne személyes adatok, a betegséggel összefüggő információk, gyógyszerérzékenység, alkalmazott terápia, rosszulletek, gondviselő elérhetőségei, kezelőorvos és elérhetősége, stb. Az adatlap mindenki számára elérhető kell, hogy legyen, aki kapcsolatban lehet a tanulóval.

A szülő/gondviselő rendszeres szülői nyilatkozatot köteles adni a tanuló egészségügyi állapotának változásáról, krónikus betegségének aktuális helyzetéről.

Az intézménynek rendelkeznie kell diabéteszes tanuló esetén hypoglikémiás csomaggal, melynek tartalma:

szőlőcukor, cukrozott gyümölcslé, keksz,

valamint úgynevezett technikai csomaggal, melynek tartalma:

1 db vércukormérő készülék(tű, tesztsík, elem), elem az inzulinpumpához/szenzorhoz, egyszer használatos steril injekciós tű és fecskendő, kézfertőtlenítő szer/bőrfertőtlenítő szer

III. OKTATÁSI PROGRAM

A szakmai oktatás rendszere a 2020/21-es tanévtől

A közismereti oktatás

A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.

A szakképző intézmény a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és óraszámait - az Nkt. 6. mellékletében meghatározott heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával - évfolyamok között átcsoportosíthatja.

Az ágazati alapoktatás

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint.

Az ágazati alapoktatást a szakképző intézményben kell megszervezni.

Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

A szakirányú oktatás

A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban

a) a szakképző intézményben vagy

b) szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen

vehet részt. A szakképző intézményben a szakirányú oktatás akkor teljesíthető, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban a gazdasági kamara közreműködése mellett sem biztosítható. Ha a szakmai oktatás célját szolgálja, a szakirányú

oktatás teljesíthető külföldön is, amelynek időtartama nem haladhatja meg a szakirányú oktatás időtartamának egynegyedét.

A szakirányú oktatásban való részvétel kötelező.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztását a Kormány rendeletében meghatározottak szerint kell pótolni.

A szakirányú oktatás

a) a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy

b) a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból

áll.

Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt - a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatás igazolatlan mulasztásának pótlása, illetve szakképzési munkaszerződés keretében folytatott szakirányú oktatás kivételével - szakirányú oktatás nem szervezhető.

A szakirányú oktatás időtartama a napi nyolc órát, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fiatal munkavállaló, a napi hét órát nem haladhatja meg. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a napi szakirányú oktatási időt meghaladó szakirányú oktatásban nem vehet részt.

A napi szakirányú oktatást hat és huszonnégy óra között kell megszervezni. A szakirányú oktatás befejezése és a következő napi szakirányú oktatás vagy közismereti oktatás megkezdése között legalább tizenhat óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére, ha a napi szakirányú oktatási idő

a) a négy és fél órát meghaladja, legalább harminc perc,

b) a hat órát meghaladja, legalább negyvenöt perc

megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a napi szakirányú oktatási időn belül.

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatás keretében megilletik mindazok a jogok, amelyeket

a) az érdekvédelem tekintetében az Mt., valamint

b) az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei tekintetében a munkavédelemről szóló törvény és végrehajtási rendeletei

biztosítanak a munkavállaló részére. E rendelkezések alkalmazásában munkavállalón a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt, munkáltatón a szakképző intézményt, illetve a duális képzőhelyet, munkaviszonyon a tanulói jogviszonyt, illetve a felnőttképzési jogviszonyt kell érteni.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatás keretében csak a szakirányú oktatáshoz kapcsolódóan meghatározott feladat ellátására kötelezhető és csak egészséges, biztonságos körülmények között foglalkoztatható.

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatással összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesíteni és gondoskodni kell a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy orvosi vizsgálatáról.

A szakirányú oktatás megszervezése

Szakirányú oktatást a duális képzőhely, illetve a szakképző intézmény (a továbbiakban együtt: szakirányú oktatást folytató szervezet) folytathat.

A szakirányú oktatás követelményeire való felkészítéshez szükséges tárgyi eszközöket és személyi feltételeket a szakirányú oktatást folytató szervezet biztosítja.

Szakképzési munkaszerződéssel való részvétel a szakirányú oktatásban

A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely között munkaviszony jön létre. A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy elfogadja a szakirányú oktatásban való részvétel feltételeit és kötelezettséget vállal a duális képzőhely irányítása szerint a szakirányú oktatásban való részvételre, a duális képzőhely pedig vállalja a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatáson való foglalkoztatását és oktatását, továbbá kötelezettséget vállal a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára az e törvényben meghatározott juttatások nyújtására. A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel való részvétel esetén, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy oktatására a duális képzőhelynél a kijelölt személy gyakorolja az oktató e törvényben meghatározott jogait és teljesíti kötelezettségeit. Szakképzési munkaszerződés a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel a szakirányú oktatás kezdő napjával kezdődő hatállyal a szakirányú oktatás egészére kiterjedő határozott időtartamra köthető.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy egyidejűleg csak egy szakképzési munkaszerződéssel rendelkezhet.

A szakképzési munkaszerződést, annak módosítását és felmondását írásba kell foglalni. A szakképzési munkaszerződés tartalmát a felek közös megegyezéssel módosíthatják.

A szakképzési munkaszerződésre, ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az Mt.-nek a munkaszerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy

a) munkáltató alatt a duális képzőhelyet, munkavállaló alatt a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt kell érteni,

b) szakképzési munkaszerződés alanya munkavállalóként a tizenötödik életévét betöltött tanuló is lehet.

Munka- és pihenőidő, mentesülés a munkavégzési kötelezettség alól:

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljes napi munkaideje nem haladhatja meg az előzőekben meghatározott mértéket.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára legfeljebb kéthetes munkaidőkeretet lehet elrendelni.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára rendkívüli munkaidő nem rendelhető el.

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a tizennyolcadik életévének betöltése évének utolsó napjáig évente negyvenöt munkanap, ezt követően évente harminc munkanap szabadság illeti meg. A szabadság kiadásánál figyelemmel kell lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet rendjére. A nyári szünetben legalább tizenöt munkanap szabadságot a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy kérésének megfelelő időpontban egybefüggően kell kiadni.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mentesül rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól a közismereti oktatás időtartamára.

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsga előtt a szakmai vizsgára való felkészülés céljából egy alkalommal legalább tizenöt munkanap egybefüggő felkészülési idő illeti meg, amelyet a szakképző intézményben kell eltölteni.

A szakképzési munkaszerződés alapján járó munkabér:

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzési munkaszerződés alapján végzett munkáért havonta közvetlenül nyújtott pénzbeli juttatásként a Kormány rendeletében meghatározott mértékű munkabérre jogosult. A munkabért a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fizetési számlájára utólag, a tárgyhót követő hónap tizedik napjáig történő átutalással kell teljesíteni.

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt egyéb juttatásként megilletik a duális képzőhelyen a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy által választott szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzési munkaszerződés időtartama alatt a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából munkaviszonyban foglalkoztatott biztosítottak minősül, a munkaviszony időtartama nyugellátásra jogosító szolgálati időnek, munkabére nyugdíjalapot képező jövedelemnek számít.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely kártérítési felelőssége:

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely kártérítési felelősségére a szakképzési törvény ide vonatkozó paragrafusait kell alkalmazni.

A szakképzési munkaszerződés megszűnése:

A szakképzési munkaszerződés megszűnik

a) a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnésétől számított harmincadik napon, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait más szakképző intézményben nem folytatja,

b) a szakmai vizsga sikeres letétele hónapjának utolsó napján,

c) a duális képzőhely jogutód nélküli megszűnése napján,

d) a szakirányú oktatásban való részvételtől eltöltő határozat véglegessé válásának napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének napján,

e) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy halála napján.

A szakképző intézmény haladéktalanul értesíti a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnésének napjáról a duális képzőhelyet.

A szakképzési munkaszerződés megszüntetése:

A szakképzési munkaszerződés megszüntethető

a) közös megegyezéssel a közös megegyezésben megjelölt nappal,

b) felmondással a felmondás közlésétől számított tizenötödik nappal,

c) azonnali hatályú felmondással az azonnali hatályú felmondás közlésének napjával.

A szakképzési munkaszerződést azonnali hatályú felmondással bármelyik fél megszüntetheti, ha a másik fél

a) a szakképzési munkaszerződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi vagy

b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a szakképzési munkaszerződés fenntartását lehetetlenné teszi,

és emiatt lehetlenné válik vagy jelentős akadályba ütközik a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai vizsgára történő felkészülése vagy a szakirányú oktatás további biztosítása a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzési munkaszerződést jogszabálysértésre hivatkozva a jogszabálysértés pontos megjelölésével azonnali hatályú felmondással felmondhatja.

A duális képzőhely azonnali hatályú felmondással abban az esetben is megszüntetheti a szakképzési munkaszerződést, ha a szakképző intézmény a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt elégtelen tanulmányi eredmény miatt a szakirányú oktatás időtartama alatt másodszor kötelezte évfolyamisméltásra.

A duális képzőhely a felmondást és az azonnali hatályú felmondást indokolni köteles. Az indokolásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie. Vita esetén a felmondás és az azonnali hatályú felmondás indokának valódiságát és okszerűségét a duális képzőhelynek kell bizonyítania.

A felek a felmondással és az azonnali hatályú felmondással szemben a felmondás közlésétől számított tizenöt napon belül bírósághoz fordulhatnak. A keresetnek a felmondás és az azonnali hatályú felmondás végrehajtására nincs halasztó hatálya.

A tanuló tanulmányi munkájának értékelése írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az értékelés mint a tanulói teljesítmény mérése és minősítése a tanulói személyiségfejlődés, az iskolánkban megfogalmazott nevelési és oktatási célok elérése szempontjából igen hatékony tényező.

Az értékelés során a tanulói teljesítmény összességét vesszük figyelembe, hogy

megközelítően hű képet lehessen kapni tudásbeli gyarapodásukról, képességük megfelelő szintű emelkedéséről. Ebből kiindulva igyekszünk tanulóink szinte minden tanórak alatti, tanórákon kívüli megnyilvánulását értékelni.

A legfőbb elv, amelyet mindenféle értékelő tevékenység során figyelebe kell vennünk az, hogy az értékelésnek mindig konkrétan, pontosan meghatározónak kell lennie. Az értékelés akkor motiváló, akkor inspirál jobb teljesítményre, ha benne megfogalmazódik, hogy nem elítélő jellegű, s magában hordozza a javítás lehetőségét.

Egy-egy teljesítmény, cselekedet elmarasztalása esetén is tiszteletben kell tartani a tanuló személyiségét, hiszen esetleges hibái ellenére is minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, önmagában értékes ember.

Értékeljük tanulóink:

- ❖ egyéni teljesítményét (tanulótársai előtt, tanárai előtt, szüleinek szólóan)
- ❖ egy-egy csoportjának vagy osztályának teljesítményét
- ❖ összességének teljesítményét

Értékelést végzünk:

- ❖ szóban és / vagy írásban (tanulótársai előtt, tanárai előtt, szüleinek szólóan)
- ❖ egy-egy konkrét feladat végrehajtásakor (számonkérés, verseny)
- ❖ egy-egy nagyobb tanítási egység végén (félévkor, év végén)

Az ellenőrzés – értékelés alapelvei a következők:

- ❖ a tanulmányi előmenetel folyamatos ellenőrzése, értékelése (az osztályozás) az oktató törvényben rögzített joga
- ❖ az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért az oktató felel, viszont az alapelvek, célok, funkciók tekintetében (egyetértésnek) konszenzusnak kell lennie az oktatói testületen belül

Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás, intézményünk értékelési normája, hogy az értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét, személyre szóló, igazságos, kiszámítható és objektív legyen.

- ❖ a minősítés (az érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt

- ❖ a mérés, ellenőrzés célja: informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról

Az értékelés funkciója:

- ❖ hiteles visszajelzést adni a tanuló a szülő és az oktató számára a követelmény-teljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása
- ❖ az értékelési rendszer sokoldalú legyen, változatos értékelési formákkal
- ❖ az értékelés feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének
- ❖ a tanuló joga, hogy a tanév első napjaiban megismerkedjék a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel
- ❖ az oktató maga dönti el, hogy a követelmények ismertetésének milyen módját választja, de az ismertetést dokumentálni kell
- ❖ az érdemjegyek (pl. témazáró dolgozat) nem egyenértékűek
- ❖ a témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba
- ❖ heti egy órás tantárgy esetében minimum 3 osztályzat szükséges félévenként
- ❖ A félév/tanév végén a fejlődési tendencia figyelembe vételével értékeli az oktatói testület a tanuló teljesítményét
- ❖ az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli
- ❖ vizsgán kapott osztályzatot az oktatói testület nem változtathatja meg.

Értékelésünknek mindig világosnak, az érintettek számára egyértelműnek, igazságosnak, rendszeresnek, kiszámíthatónak, megbízhatónak, ösztönzőnek kell lennie. A tanuló életkori sajátosságait, fejlődését figyelembe vesszük.

A tanulói teljesítmények értékelésében a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk. Az osztályzat a helyi tantervben rögzített követelmények teljesítésének a félév, illetve a tanév végére elért szintjét tükrözi.

Értékelési rendszerünket befolyásolják a tantárgyi sajátosságok is, ezért ezeket az adott munkaközösségek tagjai határozzák meg, fogadják el és tartják be egységesen a fenti általános és az alábbi speciális elvek figyelembevételével.

Speciális elvek: értékelésünk igazodjon a helyi tantervben meghatározott

követelményekhez, a tantárgy jellegéhez.

A tantárgyi teljesítmények értékeléséről a szülőket rendszeresen és érdemben tájékoztatjuk. A kritikus teljesítményt elérő tanulók szüleit évközben, félév illetve év vége előtt, időben, figyelemfelhívó, figyelmeztető céllal külön is tájékoztatjuk.

Az írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Tanulóink tudásbeli gyarapodásának, képességeik fejlődésének értékelésének fontos eszköze a számonkérés. Az ismeretek számonkérésének követelményeinek és formáinak meghatározásában az adott tantárgy (tantárgycsoport) és az abban tanítandó tananyag sajátosságai a mérvadóak.

Ezeket az adott tantárgyi munkaközösségek tagjai határozzák meg, fogadják el, és egységesen betartják, az alábbi – a tantárgyi sajátosságoktól függetleníthető – általános elvek figyelembevételével.

A számonkérés legyen:

- ❖ Rendszeres, folyamatos, megfelelően előkészített, - kiszámítható, azonos feltételeket teremtő – a helyi tantervben meghatározott követelményeket figyelembevevő, arra szorítózkodó – az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó – ismert valamennyi érintett számára – kompatibilis a közoktatás egészével.
- ❖ Teljesüljön a szóbeli, írásbeli és gyakorlati számonkérés megfelelő aránya.
- ❖ A számonkérés nem lehet fegyelmező jellegű.

A szóbeli számonkérés iskolánkban használatos formái:

- ❖ 5- 10 perces frontális számonkérés az óra elején. Ezzel ellenőrizhetjük, hogy mennyire sajátították el a tanulók az előző órákon feldolgozott ismeretanyagot. Itt értékeljük a tanulók hozzászólásait szóban, a nagyon aktívakat esetleg érdemjeggyel is.
- ❖ szóbeli felelet – az előző óra, órák anyagából – érdemjeggyel minősítve,
- ❖ a házi feladat számonkérése. Ezzel a módszerrel a tanulóknak tudatosodhat az otthoni munka fontossága, hasznossága, célszerűsége, és rendszerességre nevelhetjük őket. Azok a tanulók, akik becsületesen megoldják a házi feladatokat, a számonkérés ilyen

megszervezése esetén megfelelő sikerélményhez, elismeréshez juthatnak.

- ❖ kiselőadás, beszámoló

Az írásbeli beszámoltatás rendje:

Az írásbeli számonkérés a tanulók tudásának mérésére szolgáló leggyakoribb mérési eljárás, mellyel a tanár ellenőrzi a tanulók elméleti és gyakorlati felkészültségét, feladatmegoldásban való jártasságát, problémamegoldó képességét.

Az írásbeli számonkérés formái:

- ❖ Év eleji tudásszintmérő dolgozat a 9. évfolyamosok számára magyar- és idegen nyelvből, matematikából.
- ❖ Teszt, feladatlap nyílt- és zártvégű válaszokkal.
- ❖ Írásbeli feleletek a napi elméleti tananyagból (valamennyi tantárgyban).
- ❖ Szódolgozat, szómagyarázat idegen nyelvből.
- ❖ Nyelvtani tesztek idegen nyelvből
- ❖ Elméleti tudást felmérő dolgozat valamennyi tantárgyból, számítógépes feleltető program alkalmazása valamennyi tantárgyból.
- ❖ Számítógépes feladatmegoldás elsősorban informatika/ digitális ismeretek tantárgyból.
- ❖ Otthoni jegyzetelés, tananyag rész önálló feldolgozása.
- ❖ Témazáró dolgozatok minden tantárgyból, amelyek komplex módon ötvözhetik a teszt, az esszé, a feladatmegoldás jelleget. Minden tantárgyból alkalmazzuk egy- egy nagyobb tananyag rész befejezése után.

Az írásbeli számonkérés értékelése:

Az otthoni és iskolai dolgozatokat igyekszünk kijavítani, hogy a diákokat megerősítsük tudásukban, tanulhassanak hibáikból, s az értékelés iránymutató legyen a további tanulmányokhoz. Minden dolgozatot legkésőbb két héten belül értékelünk. Ha a dolgozatot az oktató két héten túl javítja ki, a tanuló dönthet arról, hogy kéri-e az érdemjegy beírását a naplóba. A 9. évfolyamos tanulók év eleji felmérő dolgozatait értékeljük, osztályozzuk, de a félévi osztályzatba nem számít bele. Az írásbeli számonkérés érdemjegyei egyenértékűek, de a témazáró dolgozatok osztályzatait az osztályozónapló erre a célra megkülönböztetett rovatába írjuk, és nagyobb súllyal

vesszük figyelembe.

- ❖ Nemcsak változatos értékelési módszerekre törekszünk, hanem a tanulók megfelelő számú értékelésére is. Egy tárgyból egy félév során minimum annyi érdemjegy szükséges, ahány óra van hetente belőle, de heti egy vagy két óras tantárgy esetén legalább 3 jegy.
- ❖ A témazáró dolgozatokat a naplókban egységesen jelöljük, hogy az a szülők és az osztályfőnök számára is útbaigazító lehessen.
- ❖ A dolgozatok eredményét, esetleges eredménytelenségét személyre szólóan és az osztály teljesítményét is mérlegelve ismertetjük. Az egyéni és típushibákról is szólunk.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Az otthoni felkészülés szerepe

- ❖ A tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban való alkalmazása
- ❖ A következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése
- ❖ Az összefüggések felismerésének gyakorlása
- ❖ A problémamegoldó készség fejlesztése
- ❖ Az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igénynek kialakítása
- ❖ Felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint-mérés különböző formáira

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- ❖ A számonkérés különböző formái.

A magatartás értékelésényszempontjai:

Példás magatartású az a tanuló, aki az osztályközösség aktív, segítőkész, jóindulatú, pozitív hatást kifejtő tagja, élen jár és kezdeményező. Viselkedése példaértékű, kulturált, tiszteltető, udvarias, ezt társaitól is elvárja. A házirend előírásait megtartja, társait is erre ösztönzi. Kötelességtudó, munkafegyelme példamutató, tanáraival együttműködő, nagyfokú felelősség-tudat jellemzi. Indokolatlanul és igazolatlanul nem mulaszt. Írásbeli figyelmeztetése nincs, viszont írásbeli dicsérete van.

Jó magatartású az a tanuló, aki az iskola értékeit, normáit elfogadja, részt vesz a közösség életében és munkájában, jóindulatú, de befolyást nem gyakorol. Munkafegyelme jó. Viselkedése fegyelmezett és kulturált, a házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja. Legfeljebb egy oktatói írásbeli figyelmeztetése van. Ha legfeljebb egy igazolatlan órája van, az osztályfőnöke az osztályban tanító oktatókkal egyeztetve, a tanuló plusz munkáira, illetve az erre vonatkozó bejegyzésre hivatkozva megadhatja neki a négyes magatartás osztályzatot.

Változó magatartású az a tanuló, aki az iskola értékeihez, normáihoz közömbösen viszonyul, passzív, a közösségi munkában megbízhatatlan, esetenként fegyelmezetlen, a társaival,

illetve a felnőttekkel időnként tiszteletlen, udvariatlan, nyegle. Fegyelmezettsége és felelősségérzete ingadozó, de igyekszik javulni. Munkafegyelme laza. Egy félév során legfeljebb hét igazolatlan órája van, vagy csak egy igazolatlan mulasztása van, de nincs a négyes magatartáshoz elegendő plusz munkája. Igazgatói figyelmeztetésnél enyhébb büntetése van.

Rossz magatartású az a tanuló, aki az iskola értékeit nem fogadja el, az előírt viselkedési normákat tudatosan megszegi, szándékosan árt a közösségnek. Fegyelmezettsége erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív. A felnőttekkel szemben tiszteletlen, társaival szemben durva, közönséges, romboló, heves, hangoskodó. Munkafegyelme laza. Felelőtlen, megbízhatatlan. A házirend ellen sokat vét. Egy félév során hétnél több igazolatlan órája van. Osztályfőnöki intést vagy súlyosabb büntetést kapott.

Megjegyzés:

A tanuló év végére javíthat a félévi magatartás osztályzatán, ha a második félév során:

- nincs újabb igazolatlan órája

- nincs negatív bejegyzése
- pozitív bejegyzése van.

A szorgalom értékelésének szempontjai:

Példás szorgalmú az a tanuló, aki a tanulmányi munkája terén céltudatosan törekvő, igényes a tudás megszerzésére. Munkavégzése kitartó, pontos, megbízható, önálló. Van kötelességtudata. Érdeklődő. Többletmunkát végez. Egyetlen tantárgyból sem bukott meg.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki tanulmányi munkájában figyelmes, törekvő. Munkavégzése rendszeres. Megfelelő kötelességtudattal rendelkezik, de néha ösztökélni kell. Ösztönzésre végez többletmunkát. Képességeinek megfelelően egyenletes teljesítményt nyújt. Az előző félév során nyújtott teljesítményéhez képest nem romlott a tanulmányi eredménye.

Változó szorgalmú az a tanuló, aki tanulmányi munkájában ingadozó. Munkavégzése rendszertelen, hullámzó. Felszerelése gyakran hiányos. Tanórán kívüli tevékenységet csak ritkán végez. Az előző félévhez képest a tanulmányi eredménye több tantárgyból jelentős mértékben romlott. Egy tantárgyból bukott.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki a tanulmányi munkája terén hanyag. Munkavégzése megbízhatatlan, gondatlan. Kötelességtudata nagyon sokszor hiányos. Tanórán kívüli többletmunkát egyáltalán nem végez. Egynél több tantárgyból bukott.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Intézményünkben tanítási órák esetében osztályok bontása elsősorban szakmai oktatásnál valósul meg, a különböző szakmákat csoportbontásban tanulják diákjaink. Ezen kívül matematika tantárgy esetén a csoportbontás lehetőséget ad az alaposabb gyakorlásra, így 9. és 10. évfolyamon ez a tantárgy mindig csoportbontott, 11. évfolyamon pedig tanulmányilag indokolt esetben csoportbontott.

Egészségnevelési program (jelen dokumentum korábbi fejezete tartalmazza)**Környezetnevelési program**

Napjainkban a világ figyelve a fenntarthatóság megteremtése felé irányul. Ez az élet szociális gazdasági, ökológiai, politikai területein is tapasztalható. A diákok számára olyan oktatást kell iskolánknak biztosítania, amelyben a szakmai képzés mellett hangsúlyt kap fenntarthatóságot is magába foglaló környezettudatos életmódra nevelés.

Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra irányuló készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek kialakítását, elfogadtatását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kidolgozni.

Alapelvek:

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk.

- ❖ a fenntarthatóság;
- ❖ a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- ❖ a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- ❖ az alapvető emberi szükségletek;
- ❖ az emberi jogok;
- ❖ a demokrácia;
- ❖ a biológiai és kulturális sokféleség.

Hosszú távú célok:

Környezettudatos állampolgárrá nevelés. Ennek érdekében diákjainkban kialakítani például

- ❖ a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- ❖ a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, megőrzésének igényét és akaratát,
- ❖ a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét,
- ❖ a sokféleség őrzését,

- ❖ a rendszerszemléletet,
- ❖ a tudományosan megalapozott globális összefüggések megértését,
- ❖ az egészséges életmód igényét, elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán kívüli szakmai programok:

- ❖ egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallásvizsgálat stb.);
- ❖ egészségügyi felvilágosító előadások;
- ❖ drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények;
- ❖ véradás
- ❖ a külső programokhoz kötődően baleset megelőzési felvilágosító előadások;
- ❖ a külső programokhoz kötött környezetvédelmi előadások, tájékoztatók, gyakorlatok
- ❖ üzemlátogatások
- ❖ tanulmányi kirándulások, túrák
- ❖ sportnapok
- ❖ szelektív hulladékgyűjtés
- ❖ barátságosabb környezet teremtése (fásítás, tantermek karbantartása, dekorálása, élősarok a tantermekben, szellőztetés, légcseré)
- ❖ energiagazdálkodás (világítás)

Tanóra keretében

- ❖ szaktanár segítségével
- ❖ tantárgyi koncentráció megvalósításával
- ❖ filmek
- ❖ külső előadók

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az első évben több alkalommal osztályfőnöki órán és a tanítási órákon is foglalkozunk a tanulási módszerekkel, hogy minél hatékonyabban alkalmazzák azokat tanulóink.

A tanulási kudarc legfontosabb oka a „tanulni tudás” hiánya vagy hiányos volta. A nem megfelelő vagy nem célszerű formában tanuló diákokkal és szüleikkel a tanulmányi időszak elején konzultál az osztályfőnök vagy az érintett oktatók. A sikeres együttműködés érdekében minden körülmények között felhívjuk a szülő figyelmét a problémára.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának másik formája a korrepetálás. Célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. Ezeket a foglalkozásokat az igazgató által megbízott oktató tartja, vagy tanórán kívüli tevékenységi formában is végezhető.

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- ❖ a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- ❖ a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- ❖ a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- ❖ adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása; egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Kiemelt figyelmet fordítunk a *beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal* küzdő tanulóinkra.

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” oktatói tevékenységtől. A fejlesztés nem

felzárkózat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A fejlesztésbe bekerülők köre

- ❖ Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- ❖ A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.
- ❖ A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl.

Szervezeti formái

- ❖ Egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- ❖ Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő), a szakvéleményben illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés célja

Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember.

- ❖ Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
- ❖ Idegrendszer fejlődésének biztosítása
- ❖ Mozgásfejlődés
- ❖ Érzelmi élet fejlődése
- ❖ Beszéd fejlődése
- ❖ Érzékszervek fejlődése
- ❖ Prevenció

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

- ❖ Az iskola helyiségeinek, eszközeinek egyéni (tanulói) használata - sportpálya, kondicionáló terem, számítógépterem használata

- ❖ Térítésmentes tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások, szakkörök.
- ❖ Ingyenes tankönyv
- ❖ Az osztályfőnökök felvilágosító tevékenysége a tanulmányi ösztöndíjakról és szociális támogatások lehetőségeiről osztályfőnöki órákon, illetve szülői értekezleteken.
- ❖ Az osztályfőnökök továbbtanulást, pályaorientációt segítő tevékenysége.
- ❖ Egészségügyi szűrővizsgálatok, iskolaorvosi, fogorvosi ellátás.

Nagy gondot fordítunk a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra a következő módokon:

A tehetség, a képesség kifejllesztését segítő tevékenységek:

- ❖ az egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezése,
- ❖ egyéni foglalkozások a tehetséges tanulókkal,
- ❖ versenyeken való részvétel és azokra való felkészülés, iskolai könyvtár, internet és más eszközök egyéni vagy csoportos használata,
- ❖ a továbbtanulás segítése

A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkózását segítő program:

- ❖ egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezése,
- ❖ egyéni foglalkozások,
- ❖ felzárkóztató órák megszervezése,
- ❖ osztályfőnöki órák keretében a tanulás módszerének segítése,
- ❖ előadók, szakemberek meghívása,
- ❖ a továbbtanulás irányítása, segítése

A hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése:

- ❖ Útravaló-MACIKA ösztöndíjprogram
- ❖ Apáczai Ösztöndíjprogram
- ❖ ERASMUS program

- ❖ egyéb pályázati lehetőségek

A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

Az elbírálási rendszer alkalmazása

- ❖ A tanulók személyiségének fejlődését, embertársaihoz való viszonyát a magatartásjegyek, a tanuláshoz, a munkához való viszonyukat – a képességek figyelembevételével
 - a szorgalomjegyek fejezik ki.
- ❖ Az elbírálás rendszerét az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal. Az osztályfőnök, az osztályközösség és a tanuló legalább félévente értékeli a tanuló magatartásában és szorgalmában mutatkozó változást, figyelembe véve a szaktanárok véleményét.
- ❖ Az osztályfőnök az értékelésről tájékoztatja a szülőket (félévkor az ellenőrző könyvben, év végén a bizonyítványban).

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

- ❖ A dicséretnek elve
- ❖ A kimagasló teljesítményt értékeljük, elismerjük és ezzel motiválunk.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, az iskolai illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben vagy jutalomban részesítheti.

Iskolánkban alkalmazott dicséret:

- ❖ szaktanári dicséret
- ❖ osztályfőnöki dicséret
- ❖ igazgatói dicséret

- ❖ oktatói testületi dicséret

A dicséretet oklevél, könyvjutalom, tárgyjutalom, pénzjutalom egészítheti ki.

A büntetések elve

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni. A büntetések nevelő szándékúak legyenek. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az különösen alábbi esetek:

- ❖ az agresszió, a másik tanuló bántalmazása,
- ❖ az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása,
- ❖ a szándékos károkozás, lopás,
- ❖ az iskola tanulói, nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése.

A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető.

A büntetés szintjei:

- szaktanári figyelmeztetés
- ❖ szaktanári intés
- ❖ osztályfőnöki figyelmeztetés
- ❖ osztályfőnöki intés
- ❖ igazgatói figyelmeztetés
- ❖ igazgatói intés
- ❖ oktatói testületi figyelmeztetés
- ❖ oktatói testületi intés

Fegyelmi eljárást követő fegyelmi büntetések:

A fegyelmi eljárás megindításáról, a fegyelmi tárgyalásról és a büntetés mértékéről a tanulót, illetve kiskorú tanuló gondviselőjét írásban értesíti az iskola. A fegyelmi büntetés formáit a mindenkor hatályos jogszabályok határozzák meg.

Közismereti kerettanterv 9-11. évfolyam szakképző iskola (A 2020-as NAT alapján, 2020/21-es tanévtől)

Célok, feladatok

A szakképző iskolai képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa.

A szakképző iskola további célja, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségi területek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesüljön a Nemzeti alaptantervnek a tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogása.

Az egyes műveltségi területek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

Fejlesztési területek – nevelési célok

A helyi tanterv kialakításakor törekedni kell arra, hogy az iskolatípus céljainak megvalósítása érdekében a tanulók közismereti tudása a szakmai ismeretek elsajátításához is hozzájáruljon. Továbbá a hároméves nevelési-oktatási-képzési folyamat után a tanuló számára a további tanulási utak is elérhetővé váljanak, azaz az egész életen át tartó tanulás megalapozása is fontos fejlesztési feladat.

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat ezek kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk jelentősége. Ismer a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

A családi életre nevelés

A tanuló jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság, takarékoskodás alapvető technikáit. Készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó beteg tájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét. Gyakorolja jogait és kötelességeit környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a helyi közösségekkel való jó együttműködésre. Ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. Megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Pályaorientáció

A tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezik ismeretekkel, és tapasztalatot szerez a felkészült álláskeresőkhöz. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit a munkaadónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni. Megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntartható fejlődés jelentőségét. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Ismer egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanuló saját életvitelével tekintettel van a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Az Európai Unió által ajánlott, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák, az ezeket célzó kompetenciafejlesztés a szakképző iskolák helyi tanterveinek kialakításakor is mérvadó.

A tanulás kompetenciái

A tanuló a 9-10. évfolyam végére képes figyelmét összpontosítva kitartóan, önállóan tanulni, saját tanulását megszervezni. A tanuláshoz való hozzáállása pozitív. Képes motivációja folyamatos fenntartására, felismeri képességeinek, készségeinek erős és gyenge pontjait, munkáját tárgyilagosan értékeli. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, támogatást kérjen. A tanuló megtanulja saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Mérlegelő módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes egyes nem verbális természetű információk verbális leírására, értelmezésére.

Valós élethelyzetekben is tudja használni a tanult idegen nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

A digitális kompetenciák

A tanuló egyre motiváltabbá válik az IKT-eszközök használatában. A tanuló képes a számítógép használatára, lehetőségeinek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a feladatok, problémák megoldásában saját szakterületén. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásának

adekvát magatartása, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatából adódó esélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez és Európához való tartozás tudata.

A tanulmányok végére képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával.

Felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosan benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Nyitott műalkotások befogadására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló ismert élethelyzetekben egyre inkább képes mérlegelni, önálló döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Terveket készít céljai megvalósításához és – esetenként segítséggel – meg

tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. A tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre realisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő közismereti vagy szakmai teljesítményre képes tanulókat; segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el szakmájuk gyakorlása közben, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a közismereti és szakmai tárgyakat tanító pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okok felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését. A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal lehetőség szerint együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra és a munkába állásra való felkészítés.

A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.

A szakképző intézmény a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és óraszámait – az Nkt.1 6. mellékletében meghatározott heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával – évfolyamok között átcsoportosíthatja.

A szakképző iskola heti óraszámai

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció- magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	1	175
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0	0	108
	Testnevelés	4	1	1	211
	Osztályközösség- építő Program	1	1	1	103
	Pénzügyi és munkavállalói ism.	0	0	1	31
	Összes közismereti óraszám	17	7	7	1081
	Ágazati alapoktatás	16	0	0	576
Szakirányú oktatás	0	25	25	1675	
Szabad órakeret: megoszlása:	1	2	2	170	
Szabad órakeret-digitális ismeretek:	1	0	0		
Szabad órakeret-szakmai számítások(tanműhelyben lévő diákoknak):	0	2	2		
Tanítási hetek száma	36	36	31		
Éves összes óraszám	1224	1224	1054	3502	

Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	
---------------------------------	----	----	----	--

Tantárgyak témakörönkénti óraszám

KOMMUNIKÁCIÓ – MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

(KOMA)

9. évfolyam

Magyar nyelvtan

Témakör	Óraszám
Képességek mérése, bemeneti mérés	2
Személyes kommunikáció – tömegkommunikáció	8
Vizuális és verbális kommunikáció kapcsolata, hivatalos kommunikáció	8
A nyelv és nyelvtan rendszere	8
Mondat – szöveg – jelentés	8
Teljesítmény mérése, számonkérések	2
Összesen	36

Irodalom

Témakör	Óraszám
Képességek mérése, bemeneti mérés	2
Irodalom-művészetek-média I.	8
Szövegértés. szövegalkotás I. A szövegek szerkezete	8
Irodalom – művészetek - média II. Az irodalom és a vizuális kultúra formanyelve és eszközei	8
Szövegértés, szövegalkotás II. A történetalakítás eszközei	8
Teljesítménymérés	2

Összesen	36
-----------------	-----------

10-11. évfolyam

Magyar nyelvtan

Témakör	Óraszám
Képességmérés	3
A sikeres kommunikáció – nyelvi és kommunikációs repertoár a gyakorlatban	10
Nyelv és társadalom – nyelvi rétegek, stílusrétegek	10
Szövegalkotás – retorikai gyakorlatok	10
Összefoglalás, teljesítménymérés	3
Összesen	36

Irodalom

Témakör	Óraszám
Képességmérés	2
Szövegértés, szövegalkotás – a retorika elmélete	8
Irodalom – művészetek – média: műalkotások befogadása I.	8
Szövegértés, szövegalkotás: műalkotások létrehozása	8
Irodalom – művészetek - média : műalkotások befogadása II.	8
Összefoglalás, képességmérés	2
Összesen	36

9. évfolyam

Témakör	Óraszám
A tanulók teljesítményének mérése	2
Európa a világban, Magyarország Európában	4
Múlt és jelen képekben és szövegekben I. – Európa bölcsői	8
Múlt és jelen képekben és szövegekben II. A középkor századai	10
Múlt és jelen képekben és szövegekben III. Az újkor hajnala	6
Múlt és jelen képekben és szövegekben IV. A modern világ születése	12
Múlt és jelen képekben és szövegekben V. Szélsőségek évtizedei	8
Múlt és jelen képekben és szövegekben VI. A megosztott világ	8
Múlt és jelen képekben és szövegekben VII. A magyar társadalom a rendszerváltás után	8
Múlt és jelen képekben és szövegekben VIII. A tanuló társadalom	6
A tanulók teljesítményének mérése	2
Társadalom és intézményei múltban és jelenben – Intézményeink működése	10
A világkép	10
A politika világa – a demokratikus politikai berendezkedés	8
Gazdaság, gazdálkodás és pénzügyek	4
A tanulók teljesítményének mérése	2
Összesen	108

IDEGEN NYELV

9. Évfolyam

Témakör	Óraszám
A nyelvtanulás célja	2
Hogyan tanuljam az idegen-nyelveket?	9
Én és a családom	7
Otthonom	6
Az iskola és barátaim	6
Ruhatáram télen-nyáron, bevásárlás	7
Eszem-iszom, étkezés	6
Szabadidőmben	7
Válasszunk szakmát!	11
Végre itt a nyár! – projekttervek	7
Összefoglalás,gyakorlás,ismétlés,számonkérés	4
Összesen	72

10. Évfolyam

Témakör	Óraszám
A nyelvtanulás célja	1
Hogyan tanuljam az idegen-nyelveket?	4
Én és a családom	4
Otthonom	3
Az iskola és barátaim	3
Ruhatáram télen-nyáron, bevásárlás	4
Eszem-iszom, étkezés	3
Szabadidőmben	3
Válasszunk szakmát!	6
Végre itt a nyár! – projekttervek	3
Összefoglalás,gyakorlás,ismétlés,számonkérés	2
Összesen	36

11.évfolyam

Témakör	Óraszám
A nyelvtanulás célja	1
Hogyan tanuljam az idegen-nyelveket?	3
Én és a családom	4
Otthonom	3
Az iskola és barátaim	3
Ruhatáram télen-nyáron, bevásárlás	3
Eszem-iszom, étkezés	3
Szabadidőmben	3
Válasszunk szakmát!	5
Végre itt a nyár! – projekttervek	1
Összefoglalás,gyakorlás,ismétlés,számonkérés	2
Összesen	31

TERMÉSZETISMERET

9.évfolyam

Témakör	Óraszám
Hogyan működik a természettudomány?A tudomány módszerei	6
Tájékozódás térben és időben	8
Lendületbe jövünk,azaz többet ésszel és erővel!	6
Halmazok , Gázok, folyadékok, halmazállapot változás, az időjárás elemei	8
Mechanikai energia	6
Az „embergép”: mozgás, légzés, keringés. Az emberi mozgás, keringés és légzés élettana és anatómiája	6
Formák és arányok a természetben, Elemek és vegyületek. Kristályrácsok. Szerves molekulák a mindennapokban	8
Elektromosság, mágnesesség	6
Energianyerés az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, kiválasztás	6
Atomi aktivitás	6
A szervezet egysége – idegrendszer és viselkedés	6
Mi a fény?	6
Állandóság és változatok – információ, szexualitás, az emberi élet szakaszai	6
Honnan hová? Csillagászati, földrajzi és biológiai evolúció.Az ember társas viselkedése	8
Az evolúció színpada és szereplői	9
Projektek ,A tanulók éves teljesítményének mérése	7
Összesen	108

MATEMATIKA

9-10. évfolyam

Témakör	Óraszám
Számтан, algebra	10
Gondolkodási módszerek, halmazok, kombinatorika, valószínűség, statisztika	18
Függvények, sorozatok, egyenletek, algoritmus	18
A geometria alapjai	18
Összefoglalás, gyakorlás, ismétlés, számonkérés	8
Összesen	72

11.évfolyam

Témakör	Óraszám
Számтан, algebra	5
Gondolkodási módszerek, halmazok, kombinatorika, valószínűség, statisztika	6
Függvények, sorozatok, egyenletek, algoritmus	8
A geometria alapjai	8
Összefoglalás, gyakorlás, ismétlés, számonkérés	4
Összesen	31

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

9.évfolyam

Témakör	Óraszám
Sportjátékok	24
Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák	18
Atlétikai jellegű feladatok	16
Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	19
Önvédelmi és küzdősportok	15
Egészségkultúra	16
Összesen	108

10.évfolyam

Témakör	Óraszám
Sportjátékok	24
Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák	18
Atlétikai jellegű feladatok	16
Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	19
Önvédelmi és küzdősportok	15
Egészségkultúra	16
Összesen	108

11. évfolyam

Témakör	Óraszám
Sportjátékok	25
Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák	10
Atlétikai jellegű feladatok	12
Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	13
Önvédelmi és küzdősportok	10
Egészségkultúra	10
Összesen	80

OSZTÁLYKÖZÖSSÉG-ÉPÍTÉS

9. évfolyam

Témakör	Óraszám
Én és az iskola	7
Család és iskola –fiúk-lányok/nők – férfiak az iskolában és a társadalomban	13
A környezetünk ,amiben élünk és az együttélés szabályai	9
Projektek – A tanulók éves teljesítményének mérése	7
Összesen	36

10. évfolyam

Témakör	Óraszám
A közösségek belső világai	16
„Itthon otthon vagyok!”	15
Projektek – A tanulók éves teljesítményének mérése	5
Összesen	36

11.évfolyam

Témakör	Óraszám
Globalizáció – lokalizáció	9
A civil társadalom – érdekvédelem	6
Kaleidoszkóp	8
Mit és miért tanultam az iskolában?	6
Projektek – A tanulók éves teljesítményének mérése	2
Összesen	31

PÉNZÜGYI ÉS MUNKAVÁLLALÓI ISMERETEK

11. évfolyam

	Tematikai egység	órakeret
Pénzügyi ismeretek	A pénz szerepe a gazdaságban	2 óra
	Életpályánk pénzügyi döntései, pénzügyi céljaink tervezése	2 óra
	Háztartások gazdálkodása, költségvetése	2 óra
	Korszerű pénzkezelés	3 óra
	Befektetések	2 óra
	Hitelezés	2 óra
	Az öngondoskodás formái	2 óra
Munkavállalói ismeretek	Kilépés a munkaerőpiacra (álláskeresés, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú)	8 óra
	Munkába állás – munkajogi alapok	8 óra
Összesen		31 óra

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

Szakmai program a programtervek alapján kidolgozva

A korszerű szakmai kompetenciák elérésének fontos mérföldköve a képzési és kimeneti követelményekhez és a programtervekhez igazodó, továbbá az adott szakképző intézmény sajátosságait is figyelembe vevő, új szemléletű szakmai programok kidolgozása.

A szakképző intézmény valamennyi évfolyamát átfogó szakmai programot használ.

A jól elkészített szakmai program biztos alapot ad mind a szakképző intézménynek, mind a duális képzésben résztvevő gazdálkodó szervezeteknek ahhoz, hogy a szakmák oktatásában a helyi sajátosságokhoz történő alkalmazkodási lehetőségét megtervezzék.

ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT-ÁCS SZAKMA								
4 0732 08 01								
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat kint	2/10. elmélet	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet	3/11. gyakorlat	képzés összórás záma
évfolym összes óraszám		216	360	324	576	310	465	2251
évfolym heti óraszám		6	10	9	16	10	15	
modul	tantárgy							
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)						18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv					62(2/hét)		62
építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	126(3,5/hét)						126
	Építőipari kivitelezési alapismeretek		324(9/hét)					324
	Építőipari rajzi alapismeretek	72(2/hét)						72
	Munka - és környezetvédelem		36(1/hét)					36
ácsszerkezetek	ácsszerkezetek			180(5/hét)		62(2/hét)		242
	ácsszerkezetek készítése				468(13/hét)		217(7/hét)	685
állványok	állványok			72(2/hét)		93(3/hét)		165
	állványok készítése				72(2/hét)		93(3/hét)	165
Zsaluzatok, dúcolások	Zsaluzatok, dúcolások					93(3/hét)		93
	Zsaluzatok, dúcolások készítése						124(4/hét)	124
tetőfedések alapjai	Tetőfedések alapjai			72(2/hét)				72
	Tetőfedések készítése				36(1/hét)		31(1/hét)	67
Egybefüggő szakmai gyakorlat					140			140

DIVATSZABÓ ÁGAZAT- NŐISZABÓ SZAKIRÁNY								
4 0723 16 03								
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat bent	2/10. elmélet	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet	3/11. gyakorlat	képzés összóra száma
évfolyam összes óraszám		216	360	504	396	341	434	2251
évfolyam heti óraszám		6	10	14	11	11	14	
modul	tantárgy							
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)						18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv					62(2/hét)		62
kreatív ipari ágazati alapkutatás	Ábrázolási gyakorlat		108(3/hét)					108
	Kreatív műhely	72(2/hét)	252(7/hét)					324
	Művészettörténeti alapismeretek	72(2/hét)						72
	Munkahelyi egészség és biztonság	18(0,5/hét)						18
	Digitális szakmai ismeretek	36(1/hét)						36
textiltermékek összeállítása	Textiltermékek szabásminta -készítése			72(2/hét)				72
	Textiltermékek gyártástechnológiája			72(2/hét)				72
	Textiltermékek készítése gyakorlat				108(3/hét)			108
lakástextíliák készítése	Lakástextíliák gyártástechnológiája			36(1/hét)				36
	Lakástextíliák készítése				108(3/hét)			108
anyag- és áruismeret	anyagismeret			72(2/hét)				72
	áruismeret						62(2/hét)	62
női ruhák készítése	Női ruhák gyártástechnológiája			72(2/hét)		93(3/hét)		165
	Női ruhák készítése gyakorlat				180(5/hét)		310(10/hét)	490
	Női ruhák értékesítése					31(1/hét)		31
	Női ruhák szerkesztése, modellezése			108(3/hét)		93(3/hét)		201
	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat			36(1/hét)			62(2/hét)	98
	Modellrajz és stílus			36(1/hét)		62(2/hét)		98
Egybefüggő szakmai gyakorlat					140			140

GÉPÉSZET ÁGAZAT-HEGESZTŐ SZAKMA									
4 0715 10 08									
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat bent	1/9. gyakorlat kint	2/10. elmélet	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet	3/11. gyakorlat	képzés összóra száma
évfolyam összes óraszám		216	108	252	360	540	201,5	573,5	2251
évfolyam heti óraszám		6	3	7	10	15	6,5	18,5	
modul	tantárgy								
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)							18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv						62(2/hét)		62
műszaki alaposítás	villamos alapismeretek	108(3/hét)		180(5/hét)					288
	gépészeti alapismeretek	90(2,5/hét)	108(3/hét)	72(2/hét)					270
gépészeti alapismeretek	Műszaki dokumentáció				108(3/hét)				108
	Gépészeti alapismeretek				36(1/hét)	36(1/hét)			72
	Anyagismeret, anyagvizsgálat				72(2/hét)	36(1/hét)			108
hegesztési technológia előkészítése	Hegesztés alapismeretei				72(2/hét)	180(5/hét)			252
hegesztési feladatok	Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)				36(1/hét)	144(4/hét)		93(3/hét)	273
	Gázhegesztés				36(1/hét)	144(4/hét)		93(3/hét)	273
	Fogyó elektródás védőgáz (MIG/MAG) ívhegesztés						62(2/hét)	186(6/hét)	248
	Volfrám elektródás semleges védőgáz ívhegesztés (TIG)						62(2/hét)	186(6/hét)	248
	Egyéb hegesztési eljárások						15(0,5/hét)		15
	A hegesztett kötések minőségi követelményei							16(0,5/hét)	16
Egybefüggő szakmai gyakorlat						140			140

GÉPÉSZET ÁGAZAT-IPAR SZAKMAIRÁNY-IPARI GÉPÉSZ SZAKMA									
4 0715 10 09									
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat bent	1/9. gyakorlat kint	2/10. elmélet	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet	3/11. gyakorlat	képzés összóra száma
évfolyam összes óraszám		216	108	252	396	504	310	465	2251
évfolyam heti óraszám		6	3	7	11	14	10	15	
modul	tantárgy								
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)							18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv						62(2/hét)		62
műszaki alapozás	villamos alapismeretek	108(3/hét)		180(5/hét)					288
	gépészeti alapismeretek	90(2,5/hét)	108(3/hét)	72(2/hét)					270
gépészeti feladatok	Anyagismeret				72(2/hét)				72
	Gépészeti ismeretek				108(3/hét)				108
	Műszaki rajz				72(2/hét)				72
	Mérés és anyagvizsgálat				36(1/hét)	72(2/hét)			108
	Gépészeti gyakorlatok					144(4/hét)			144
	CAD -rajzolás						62(2/hét)		62
gépelemek szerelési feladatai	gépelemek				108(3/hét)		93(3/hét)		201
	szerelési gyakorlat					288(8/hét)		248(8/hét)	536
ipari gépészeti	Fémmegmunkálások						93(3/hét)		93
	Üzembehelyezés gyakorlata							217(7/hét)	217
Egybefüggő szakmai gyakorlat						140			

ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT -KÖMŰVES SZAKMA								
4 0732 06 08								
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat tanműhely	2/10. elmélet tanműhely/duális képző	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet tanműhely/duális képző	3/11. gyakorlat	képzés összórá száma
évfolyam összes óraszám		216	360	414	486	387,5	387,5	2251
évfolyam heti óraszám		6	10	11,5	13,5	12,5	12,5	
modul	tantárgy							
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)						18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv					62(2/hét)		62
építőipari ágazati alapkötés	Építőipari alapismeretek	126(3,5/hét)						126
	Építőipari kivitelezési alapismeretek		324(9/hét)					324
	Építőipari rajzi alapismeretek	72(2/hét)						72
	Munka - és környezetvédelem		36(1/hét)					36
alépitményi munkák	Földmunkák, alapok				72(2/hét)	31(1/hét)	31(1/hét)	134
felépitményi munkák	Falszerkezetek			54(1,5/hét)	108(3/hét)	46,5(1,5/hét)	62(2/hét)	270,5
	Nyílászárók, boltívek			54(1,5/hét)	36(1/hét)		62(2/hét)	152
	Koszorúk, földemek, boltozatok			72(2/hét)	108(3/hét)	31(1/hét)	108,5(3,5/hét)	319,5
	Lépcsők, rámpák			36(1/hét)	54(1,5/hét)	31(1/hét)	62(2/hét)	183
befejező munkák	Vakolási munkák			36(1/hét)	72(2/hét)	31(1/hét)	31(1/hét)	170
	Kültéri burkolatok			36(1/hét)	36(1/hét)	15,5(0,5/hét)	31(1/hét)	118,5
komplex szakmai ismeretek	Szakmai portfólió			72(2/hét)		62(2/hét)		134
	Szakmai számítások			54(1,5/hét)		77,5(2,5/hét)		131,5
Egybefüggő szakmai gyakorlat					140			

SZOCIÁLIS ÁGAZAT_SZOCIÁLIS ÁPOLÓ ÉS GONDOZÓ SZAKMA								
4 0923 22 03								
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat tanműhely	2/10. elmélet tanműhely/ duális képző	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet tanműhely/ duális képző	3/11. gyakorlat	képzés összóraszáma
évfolyam összes óraszám		144	432	360	540	232,5	542,5	2251
évfolyam heti óraszám		4	12	10	15	7,5	17,5	
modul	tantárgy							
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)						18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv					62(2/hét)		62
szociális ágazati alapképzés	szakmai személyiségfejlesztés		144(4/hét)					144
	pszichológia		72(2/hét)					72
	egészségügyi ismeretek		72(2/hét)					72
	elsősegélynyújtás alap ismeretei		54(1,5/hét)					54
	társadalomismeret	54(1,5/hét)	18(0,5/hét)					72
	szociális ismeretek	72(2/hét)	72(2/hét)					144
lelki egészségvédelem	mentálhigiéné			36(1/hét)	18(0,5/hét)			54
	szakmai kommunikáció és készségfejlesztés				72(2/hét)	31(1/hét)	46,5(1,5/hét)	149,5
	esetmegbeszélés és szupervízió						46,5(1,5/hét)	46,5
szociális munkavégzés ismeretei és eszközei	szociálpolitika			36(1/hét)			46,5(1,5/hét)	82,5
	jogi ismeretek			36(1/hét)				36
	társadalomismeret			36(1/hét)	36(1/hét)			72
	szociális munka					31(1/hét)	46,5(1,5/hét)	77,5
gondozás	Gondozási alap ismeretek			18(0,5/hét)	36(1/hét)			54
	Gondozási szükségletek felmérése			18(0,5/hét)	18(0,5/hét)			36
	Gondozás az alapellátásban				36(1/hét)		31(1/hét)	67
	Gondozás a szakosított ellátásban				36(1/hét)		46,5(1,5/hét)	82,5
	Szociális gondozás adminisztrációja					15,5(0,5/hét)	46,5(1,5/hét)	62
	Akadályozottság és a segédesszközök					31(1/hét)	31(1/hét)	62
fejlesztő foglalkozások	Szocioterápia -, és foglalkoztatásterápia			36(1/hét)	36(1/hét)		62(2/hét)	134
ápolástan	Ápolási alap ismeretek			36(1/hét)	54(1,5/hét)			90
	Betegmegfigyelés				72(2/hét)			72
	Szakápolási ismeretek					15,5(0,5/hét)	46,5(1,5)	62
	Ápolási adminisztráció						46,5(1,5/hét)	46,5
klinikumi ismeretek	Belgyógyászati ismeretek			36(1/hét)	36(1/hét)	15,5(0,5/hét)	15,5(0,5/hét)	103
	Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések			36(1/hét)	36(1/hét)	15,5(0,5/hét)	15,5(0,5/hét)	103
	Kisklinikumi ismeretek					15,5(0,5/hét)	15,5(0,5/hét)	31
	Gerontológia, geriátria			36(1/hét)	54(1,5/hét)			90
Egybefüggő szakmai gyakorlat				140				

Közismeret nélküli szakképző iskolai képzés szakmai óraterve

KREATÍV ÁGAZAT- DIVATSZABÓ - NŐI SZABÓ SZAKIRÁNY ÓRATERVE:

KREATÍV ÁGAZAT	4 0723 16 03				
DIVATSZABÓ - NŐI SZABÓ SZAKIRÁNY		KSZ 11		KSZ 12	
	Tantárgyak	évfolyam		évfolyam	
		elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	1			
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv			2	
Kreatív ipari ágazati alapoktatás	Ábrázolási gyakorlat	3			
	Kreatív műhely		9		
	Művészettörténeti alapismeretek	2			
	Munkahelyi egészség és biztonság	1			
	Digitális szakmai ismeretek	1			
Textiltermékek összeállítása	Textiltermékek szabásminta készítése	3			
	Textiltermékek gyártástechnológiája	1			
	Textiltermékek készítése gyakorlat		3		
Lakástextiliák készítése	Lakástextiliák gyártástechnológiája	2			
	Lakástextiliák készítése		2		
Anyag- és áruismeret	Anyagismeret	2		3	
	Áruismeret			1	
Női ruhák készítése	Női ruhák gyártástechnológiája	2		2	
	Női ruhák készítése gyakorlat				15
	Női ruhák értékesítése			1	
	Női ruhák szerkesztése, modellezése	3		5	

	Női ruhák szerkesztése, modellezése				3
	gyakorlat				
	Modellrajz és stílustan				3
Szakmai összesen		21	14	14	21
		35		35	
Egybefüggő szakmai gyakorlat			140		

GÉPÉSZET ÁGAZAT HEGESZTŐ SZAKMA ÓRATERVE:

GÉPÉSZET ÁGAZAT	4 0715 10 08				
HEGESZTŐ		KSZ 11		KSZ 12	
	Tantárgyak	évfolyam		évfolyam	
		elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	1			
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv			2	
műszaki alapozás	villamos alapismeretek	4	4		
	gépészeti alapismeretek	4	4		
gépészeti alapmérések	Műszaki dokumentáció	3			
	Gépészeti alapmérések	1	1		
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	1	1		
hegesztési technológia előkészítése	Hegesztés alapismeretei	1	4		
hegesztési feladatok	Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)	1	2	2	6
	Gázhegesztés	1	2	2	5
	Fogyó elektródás védőgázos (MIG/MAG) ívhegesztés			2	6
	Volfrámelektródás semleges védőgázos ívhegesztés (TIG)			2	6
	Egyéb hegesztési eljárások			1	
	A hegesztett kötések minőségi követelményei				
Szakmai összesen		17	18	10	24
		35		35	
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140			

KERESKEDELEM ÁGAZAT – KERESKEDELMI ÉRTÉKESÍTŐ SZAKMA ÓRATERVE:

A képzés indításakor figyelembe vesszük az előző tanulmányokat, gyakorlati időt, stb., azokat a lehetséges mértékben beszámítjuk, illetve a képzés intenzitását is növeljük, így a képzés időtartama 1 tanévre rövidül.

KERESKEDELMI ÉRTÉKESÍTŐ		
		képzés összórászáma
évfolyam összes órászáma		618(heti 18 tanóra)
évfolyam heti órászáma		18(34 hétre)
modul	tantárgy	
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	12
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv	34
gazdálkodási tevékenység ellátása	gazdasági ismeretek	54
	Vállalkozások működtetése	18
üzleti kultúra és információkezelés	kommunikáció	27
	digitális alkalmazások	34
kereskedelmi egység működtetése	Kereskedelmi ismeretek	154
	Üzlet működtetése	67
	Pénztárgépkezelés	62
	Termékismeret és -forgalmazás	94
	Üzleti kommunikáció	62
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140

ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT- KŐMŰVES SZAKMA ÓRATERVE:

ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT - KŐMŰVES SZAKMA 4 0732 06 08		KSZ 11. évfolyam		KSZ 12. évfolyam		A képzés összes minimum óraszám
Évfolyam összes óraszám		648		369		1017
		elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek			9 óra - 0,5/hét		9 óra
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv			36 óra - 2/hét		36 óra
Ágazati alapoktatás	Építőipari alapismeretek	54 óra - 1,5/hét				54 óra
	Építőipari kivitelezési alapismeretek		162 óra - 4,5/hét			162 óra
	Építőipari rajzi alapismeretek	36 óra - 1/hét				36 óra
	Munka- és környezetvédelem		18 óra - 0,5/hét			18 óra
	Tanulási terület összóraszám	90 óra	180 óra			270 óra
Alépitményi munkák	Földmunkák, alapok	18 óra - 0,5/hét	18 óra - 0,5/hét		18 óra - 1/hét	54 óra
	Tanulási terület összóraszám	18 óra	18 óra		18 óra	54 óra
Felépitményi munkák	Falszerkezetek	36 óra - 1/hét	72 óra - 2/hét	18 óra - 1/hét	18 óra - 1/hét	144 óra
	Nyílásáthidalók, boltövek			18 óra - 1/hét	36 óra - 2/hét	54 óra
	Koszorúk, födémek, boltozatok	36 óra - 1/hét	54 óra 1,5/hét		54 óra - 2,5/hét	144 óra
	Lépcsők, rámpák	18 óra - 0,5/hét		18 óra - 1/hét	54 óra - 2,5/hét	90 óra
	Tanulási terület összóraszám	90 óra	126 óra	54 óra	162 óra	432 óra
Befejező munkák	Vakolási munkák	18 óra - 0,5/hét			36 óra - 2/hét	72 óra
	Kültéri burkolatok		36 óra - 1/hét		18 óra - 1/hét	54 óra
	Tanulási terület összóraszám	18 óra	54 óra		54 óra	126 óra
Komplex szakmai ismeretek	Szakmai portfólió	18 óra - 0,5/hét		18 óra - 1/hét		36 óra
	Szakmai számítások	36 óra - 1/hét		18 óra - 1/hét		54 óra
	Tanulási terület összóraszám	54 óra		36 óra		90 óra
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			80 óra			
Heti óraszámok:		7,5 óra/hét	10,5 óra/hét	7,5 óra/hét	12 óra/hét	

V. DOBBANTÓ PROGRAM ÉS MŰHELYISKOLA

BEVEZETÉS

A 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről három, egymáshoz szemléletmódjában és módszertanában szervesen kapcsolódó program elindítását teszi lehetővé a szakképzésen belül az olyan fiatalok számára, akik lemaradtak a tanulásban, esetleg nem sikerült az alapfokú végzettséget megszerezniük, kudarcélményekkel és kompetenciahiánnyal küzdenek, a pályaválasztásukat illetően bizonytalanok. A tanulók egy része korai iskolaelhagyó vagy lemorzsolódás által veszélyeztetett. A három rugalmas tanulási utat képviselő program a szakképző iskolában előkészítő évfolyamon indítható orientációs fejlesztés és dobbantó program, valamint a részszakma megszerzéséhez eljuttató műhelyiskola. Mindhárom program közös pedagógiai alapokon nyugszik: a diákok egyéni fejlődését szem előtt tartva munkálkodik azon, hogy az adott program céljának megfelelő szintre tudja eljuttatni a résztvevő fiatalokat.

Jelen dokumentum bemutatja a DOBBANTÓ és a MŰHELYISKOLA programok legfontosabb jellemzőit és kereteit, a programok indításához szükséges személyi, tárgyi és szervezeti feltételeket, tanulási tartalmakat, valamint a vezető feladatait a programok elindítása és megvalósítása során.

A szakmai program támaszkodik a rugalmas tanulási utakat jelentő programok előzményeinek tapasztalataira (Szakképzési Hídprogram, „régii Dobbantó Program”), valamint a Piarista Rend Göd 2.0 modelljére, amelynek keretében a gödi Piarista szakképző intézmény 2018 őszén egy hároméves pilot projekt keretében orientációs előkészítő évet indított. A tájékoztató tükrözi a 2019/2020. tanévben négy szakképzési centrum hat iskolájában pilot jelleggel működő orientációs előkészítő évfolyam tapasztalatait, valamint a 2020/2021. tanévben a szakképzési centrumok szélesebb körében induló orientáció, dobbantó és műhelyiskola programok tapasztalatait is.

A dobbantó program és a műhelyiskola egyedi jellemzői

Dobbantó program

Jogszályi háttér

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) 19. § (4) alapján a szakképző iskola előkészítő évfolyamon dobbantó program keretében alapkompétencia-fejlesztést folytathat.
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) 51. § (4) szerint a dobbantó programban az a tanuló vehet részt, aki a megelőző tanév utolsó napjáig a tizenhatodik életévét betöltötte és alapkompétencia végzettséggel nem rendelkezik.
- Az Szkr. 53. § (2) a) alapján a dobbantó program elvégzését követően a tanuló a műhelyiskolában folytathatja tanulmányait.
- Az Szkr. 171. § (2) és (3) alapján az előkészítő évfolyamon járó ösztöndíj havonkénti összege az ösztöndíj alapjának nyolc százaléka.

A dobbantó program célcsoportja és célkitűzései

A dobbantó program keretében szervezett alapkompétencia-fejlesztés célja, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, magatartási és tanulási zavarokkal küzdő, az iskolai rendszerű oktatásban lemaradó, vagy a rendszerből már kisodródott 16. életévüket betöltött fiatalokat felkészítse a szakmatanulásra. A dobbantó program kimeneti követelménye tehát az, hogy az érintett diák megtalálja a számára vonzó részszerkát, valamint rendelkezzen e részszerka tanulásának megkezdéséhez szükséges kompetenciákkal, illetve azokkal a kompetenciákkal, amelyek szerkától függetlenek, minden szerka elsajátításához szükségesek. A programban mentortanáár közreműködésével minden tanuló egyéni, a saját képességeinek és terveinek megfelelő fejlesztés révén éri el ezt a kimenetet. A dobbantó program képzési ideje rugalmas, addig tart, ameddig a tanuló felkészül a műhelyiskolai továbblépésre.

A dobbantó program főbb jellemzői:

- A program megvalósítása kis létszámú csoportokban történik (az 5-8 fős csoportok szervezése javasolt).

- A képzést az iskola előkészítő évfolyam keretében valósítja meg, de a tanuló számára a képzési idő rugalmas (a tanév során bármikor bekapcsolódhat). A program addig tart, amíg a diák felkészültté válik a műhelyiskolai továbblépésre.
- Heti óraszám: 25 óra/hét
- Beiskolázás: a célcsoporthoz tartozó diákok nagy része nem foglalkozik tudatosan a továbbtanulással, illetve – már lemorzsolódott tanulók esetén - a visszakapcsolódással a közoktatás rendszerébe, így számítani kell arra, hogy kevesen jelentkeznek célirányosan a programra. Ha az iskola elkötelezett a program indítása mellett, mert hisz abban, hogy bizonyos tanulók számára ez a program jelentheti a megfelelő továbblépési lehetőséget, akkor aktív szerepvállalással, a célcsoport „felkutatásával” érhető el a tanulók beiskolázása. Célszerű az általános iskolákkal, és egyéb szervezetekkel (pl. családsegítő, gyermekvédelem, szociális munkások, önkormányzat stb.) felvenni a kapcsolatot, majd a látótérbe került diákok családjait személyesen is érdemes felkeresni. Aktív marketingtevékenységgel kell a programok láthatóságát, az információk elérhetőségét biztosítani.
- Tanulási tartalom:
 - Részzakma tanulásának megalapozása a megfelelő alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésével
 - Célzott fejlesztés, amely bemeneti mérésen alapul és egyéni tanulási utak révén valósul meg
 - Pályaorientáció, életpályatervezés: a tanuló számára megfelelő részzakma megtalálásának segítése
 - A tanulási tartalmak szervezése nem a hagyományos tantárgyi keretekre bontva, hanem projektalapú képzési formában történik.
 - NEM az általános iskolai tananyag pótlása a cél
 - A projektek gyakorlatorientált módon integrálják az egyes tanulási tartalmakat, műveltségterületeket.
- Nap felépítése: órák helyett blokkok, projektek: nyitó körrel indul a nap és zárókörral fejeződik be. Célszerű a 45 perces órák helyett nagyobb blokkokba szervezni a tanegységeket (pl. kommunikációs, társadalomtudományos, természettudományos blokkok a heti projekt (egy adott szakma, ágazat) tematikájához illeszkedve.
- Fejlesztő értékelés (osztályzat nincs).
- Külső helyszínek szerepe fontos: tanműhely, DKA labor, kirándulások, programok,

vállalati helyszínek.

- Egyéni fejlődési terv támogatása egyéni kíséréssel (mentor)
- A dobbantó program kimenete az adott műhelyiskolai képzésre történő felkészítés és továbblépés, de önmagában sem alapfokú, sem szakmai végzettséget nem ad a program.
- A dobbantó programban részt vevő tanuló ösztöndíjra jogosult, amelynek mértéke az ösztöndíj alapjának öt százaléka (hat igazolatlan óra elérése esetén a tanév hátralévő részében már nem jár ösztöndíj)

Műhelyiskola

Jogsabályi háttér

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) 21. § (2) alapján a műhelyiskola szakképző iskolában indítható, a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz szükséges ismeretek megszerzését segítő képzési forma.
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) 53.
- § (1) alapján a műhelyiskola folyamatos mentori támogatással segíti a tanuló személyes és társas kompetenciáinak fejlődését, és az önálló életkezdéséhez szükséges alapismeretek megszerzését.
- Az Szkr. 53. § (2) alapján műhelyiskolában alapfokú végzettség birtokában 16. életévet betöltött tanuló, illetve alapfokú végzettséggel nem rendelkező tanuló a dobbantó program elvégzését követően folytathat tanulmányokat.
- Az Szkr. 53. § (3) és (4) alapján a műhelyiskolában részsakma megszerzésére irányuló felkészítés folyik egy-öt fős csoportokban, tanműhelyben vagy munkahelyi körülmények között, a képzési idő 6-24 hónap. Kiskorú személy műhelyiskolában való részvétele nem utasítható el.
- Az Szkt. 15. § (1) alapján a részsakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány szakképesítést tanúsít, illetve, ha a részsakmára történő felkészítés dobbantó program keretében és műhelyiskolában történt, államilag elismert alapfokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.
- Szkr. 53. § (5) alapján a műhelyiskolában a tanuló a szakképző iskolai tanulót az ágazati alapoktatásban megillető ösztöndíj felére jogosult.

A műhelyiskola célcsoportja és célkitűzései

A műhelyiskolában azok a klasszikus iskolai környezetben nehezen oktatható, fejleszthető fiatalok tudnak részsakmát szerezni, akik lemorzsolódnának és végzettség nélkül lépnének ki a szakképzésből, de a műhelyiskolába a korábban már lemorzsolódott, szakmával nem rendelkező fiatalok is bekapcsolódhatnak. A részsakma elsajátítása tanműhelyben vagy munkahelyi körülmények között történik az egyén előrehaladásától függő tempóban (de legfeljebb 24 hónapig). A képzés során a fiatal fejlődését egy mentor is támogatja, a bemeneti mérésre és az egyéni célkitűzésekre alapozott kompetenciafejlesztés révén.

A műhelyiskola főbb jellemzői:

- A képzés 1-5 fős csoportokban valósul meg
- A képzés időtartama rugalmas, de - az egyén haladásától függően - minimum 6, maximum 24 hónapig tart
- A képzés indítása nem a tanév rendjéhez kötött
- Heti óraszám: 20 óra/hét
- Beiskolázás: a dobantó programot elvégző tanulók beiskolázása mellett a közvetlenül műhelyiskolába belépő (általános iskolai végzettséggel rendelkező) fiatalok elérése aktív szerepvállalást és marketingtevékenységet igényel az iskola részéről. A műhelyiskolai képzésbe azok a szakképzői iskolai képzésben részt vevő tanulók is beiskolázhatók, akik rosszul teljesítenek, lemorzsolódással veszélyeztetettek.
- A részsakma elsajátítása a gyakorlati képzés helyszínén történik, tanműhelyben vagy munkahelyen.
- A képzés gyakorlatorientált, a műhelyiskolában a szakmai elmélet és gyakorlat szétválasztása helyett a kettő szervesen integrálódik, a szakmai tartalom egészét lefedő, elméletvezérelt cselekvésekre épített oktatás folyik.
- Közismereti tartalom a műhelyiskolai képzésben már nincs, de a tanműhelyi/munkahelyi fókusz mellett a képzésnek van egy iskolai „lába”, ahol a tanuló kompetenciáinak fejlesztését mentor segíti, bemeneti mérésre alapozott egyéni fejlődési terv alapján. Amennyiben a tanuló a dobantó programot is ugyanabban az iskolában végezte el, a mentor személye állandóságot jelenthet számára a műhelyiskolába történő átlépéskor.
- A műhelyiskolai képzés akkor ér véget, amikor a mester (és a mentor) véleménye alapján a tanuló felkészült a vizsgára. A részsakma megszerzése, amely szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít, egyben alapfokú végzettséget is biztosít a tanuló számára. Így, bár a dobantó program önmagában nem ad végzettséget a tanulónak, a hozzá szorosan kapcsolódó műhelyiskola elvégzését követően biztosítja

mind a szakmai mind az alapfokú végzettség megszerzését.

- A programban részt vevő tanuló ösztöndíjra jogosult, amelynek mértéke a szakképző iskolában folyó ágazati alapoktatásban járó ösztöndíj fele (hat igazolatlan óra elérése esetén a tanév hátralévő részében már nem jár ösztöndíj)

A dobbantó program és a műhelyiskola közös jellemzői

Szervezeti feltételek

A rugalmas tanulásszervezési fómák integrálása a szervezeti kultúrába

A rugalmas tanulási utakat képviselő programok – a résztvevő tanulók hátrányos társadalmi-szociális helyzete, az alkalmazott pedagógiai szemlélet és gyakorlat, a tanulásszervezés eltérő keretei (napi- és heti rend), a tanulás rendhagyó fizikai környezete és nem utolsósorban az oktatói team létrejötte és működése miatt – jelentős mértékben eltérnek az iskola többi képzésétől. Az intézményvezető szerepe a program sikerében létfontosságú: vezetői támogatásra van szükség ahhoz, hogy a program, annak speciális feltételrendszerével és eltérő munkakörülményeivel integrálható legyen az intézmény működésébe. A vezetés feladata, hogy a program szempontjai beépüljenek a stratégiai gondolkodás folyamatába, ne írassák felül azokat rövid távú, eseti szempontok. A vezetői támogatás és érzékenység a programban érintett kollégák és tanulók számára egyaránt alapvető fontosságú: az oktatói team igényeit és szükségleteit figyelembe véve kell az elvárásokat megfogalmazni, ugyanakkor biztosítani kell a megvalósításhoz szükséges feltételeket is. A teljes oktatói testület számára láthatóvá kell tenni a team működését, ez egyrészt lehetőséget ad arra, hogy az érdeklődő oktatókat bevonják a rugalmas utat megvalósító programokba, de megteremti annak az alapját is, hogy a rugalmas utat képviselő képzéseken alkalmazott pedagógiai módszerek elterjedjenek az intézmény egészében. Ez azért is kívánatos, mert az orientáció elvégzését követően a tanulók a szakképzés hagyományos útjaiba kapcsolódnak majd vissza, amit megkönnyítene számukra, ha ismerős módszerekkel dolgozhatnának tovább. Vezetői támogatás szükséges ahhoz is, hogy a (orientációs, dobbantó és műhelyiskola programban résztvevő) diákok is az iskola tanulóinak érezhessék magukat, akik hozzájárulnak az iskola hírnevének öregbítéséhez.

Együttműködés a programok megvalósítása során szakképzési centrumon belül és szakképzési centrumok között

Ha egy iskolán belül többfajta rugalmas tanulási utat jelentő program (dobbantó és műhelyiskola) is indul, illetve a szakképzési centrum több intézményében is tervezik a programok bevezetését, akkor

célszerű ezek működését összehangolni (az oktatói teamek kiválasztása, képzések szervezése, a centrumon belüli tudásmegosztás, tapasztalatcsere szervezése, a napi- és heti rend kialakításának módszertana, a szervezet fejlődésének, illetve a programok intézményesülésének nyomonkövetése, stb. terén). Célszerű továbbá a programokat megvalósító más szakképzési centrumokkal is együttműködni (hálózatosság) kihasználva a vertikális és horizontális tanulás lehetőségét.

Tanuló szervezeti működés

A rugalmas tanulási utak alkalmazásának kiemelt célja a tanulók kompetenciáinak fejlesztése, pályaorientációja, az egyéni utak pedagógiáján keresztül az eredményes életpálya-kísérés megvalósítása. A rugalmas képzési formák megvalósítása, integrálása az intézménybe lehetőséget ad az innovációra, a tapasztalatok beépítésén alapuló korrekciókra nemcsak a program, hanem intézményi szinten is, megteremtve ezzel a tanuló szervezeti működés alapjait.

Személyi feltételek

Oktatók támogatása

A rugalmas tanulási utat képviselő programok sikerének legfőbb kulcsa az oktató. Ezért különösen fontos vezetői feladat a megfelelő pedagógusok kiválasztása, az oktatói team tagjainak felkészítése és támogatása, az alternatív oktatási módszerek és tanulásszervezési folyamatok feltételeinek megteremtése.

Oktatói team kiválasztása

A rugalmas tanulási utakat megvalósító programokban folyó pedagógiai munka olyan kreatív kihívást jelent, ahol a kis csoportlétszámokból adódóan lehetőség van minden egyes diákra odafigyelni, hátrányaik leküzdésében segíteni, a napi programok tartalmát a helyzethez illeszkedően rugalmasan alakítani. Kulcsfontosságú, hogy olyan kollégák - oktató, mester, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, szociális munkás, szociálpedagógus, mentálhigiénés szakember, ifjúságsegítő szakember stb. - kerüljenek az oktatói teambe, akik önként és szívesen vállalják a munkát a tanulásban lemaradt, többségében nehéz élethelyzetben lévő diákokkal, képesek őket megérteni és helyzetüket elfogadva segíteni fejlődésüket. A team összetételének kialakításakor a fent leírt pedagógiai attitűd megléte a legfontosabb szempont, fontosabb az oktatók tantárgyi szakosodásánál is (matematika, magyar stb.): mivel a rugalmas tanulási utak esetén a tanítás nem hagyományos tantárgyi keretek között folyik, hanem jellemzően gyakorlatorientált projektek keretében, a programokban tanító oktatóknak

folyamatosan át kell lépniük a tantárgyi határokat. Célszerű ugyanakkor az oktatói team összetételét úgy kialakítani, hogy legyen oktató szakmai, humán, reál és/vagy természettudományos területéről, illetve ajánlott gyógypedagógus kolléga bevonása is a teambe. Az oktatói team kiválasztásánál a program szempontjain kívül eső tényezőket – pl. azért vonni be egy kollégát a teambe, hogy meglegyen az óraszám – akkor is el kell kerülni, ha első látásra kézenfekvő megoldásnak tűnik. Ha nem megfelelő indíttatásból lesz egy kolléga az oktatói team tagja, az később az egész képzés sikerét alááshatja. A team kialakításánál fontos szempont az is, hogy a team tagok tudjanak együtt dolgozni.

Teamülések

Az oktatók hetente 1-2 alkalommal team ülést tartanak, ahol értékelik az elmúlt hetet és – a havi, illetve éves terv kibontásaként – megtervezik a következő hét feladatait, valamint megosztják, megbeszélik egymással a diákokkal kapcsolatos tudnivalókat, fejleményeket. A team ülések a pilot résztvevők tapasztalatai alapján időigényesek, kb. 2 órás időtartamúak, de a megbeszélésekbe fektetett idő megtérül, a projektek megtervezéséhez szükség van a feladatok egyeztetésére, személyre szabására, és a diákokról való beszélgetés is „kifizetődik”.

Teamvezető

Az oktatói teamet a teamvezető vezeti. Olyan személy kiválasztására van szükség, aki pozitív tapasztalattal rendelkezik a tanulási lemaradással küzdő diákokkal való munkában, akiben bíznak a diákok, és akit elfogadnak vezetőként a teamtagok. A teamvezető elhivatott a „segítő” pedagógia terén, és képes megszerzett tudását, tapasztalatát átadni, az adott teamre, célcsoportra adaptálni, hiszen minden intézménynek más az arculata, mások a hagyományai, a szakmai tapasztalatai, eltérő a szervezeti kultúrája.

A team tagok órarendje és feladatai

Az orientációs fejlesztésben, a dobbantó programban módszertanilag javasolt a kettős vezetésű órák tartása (pilot tapasztalatok alapján ideális, ha az órák kb. 40%-ában sikerül a kettős óravezetést megvalósítani). A kollégák órarendjét úgy célszerű összeállítani, hogy a nap egészét a csoporttal töltsék, adott napon ne kelljen a hagyományos képzési rendszerben is órát tartaniuk.

Az oktatók heti javasolt kontaktóra száma egyéb munkaköri feladataikra tekintettel alacsonyabb a hagyományos képzésben tanító kollégáiknál. Ilyen egyéb munkaköri feladat a már említett team üléseken való részvétel, a diákok mentorálása, az egyéni fejlődési tervek egyeztetése és megvalósulásának támogatása, munkahely-látogatásra, munkakörök megismerésére felkészítés és kísérés, tananyagfejlesztés (digitális is), kapcsolattartás a szülőkkel, műhelymunkák szervezése és azokon való részvétel iskolán belül és kívül. Ezen tevékenységek a tantárgyfelosztásban maximum heti 4 tanóra tartalomban elismerhetők.

A team tagjainak felkészítése, szakmai támogatása

Bár a rugalmas tanulási utak nem előzmény nélküliek a (szak)képzésben, mind az orientációs fejlesztés, mind a dobbantó és a műhelyiskola programok megvalósítása igényli a programokban részt vevő kollégák felkészítését. Az oktatóknak ismerni és azonosulni kell a személyközpontú pedagógia alapelveivel és módszereivel ahhoz, hogy alkalmazni tudják eljárásait. Ez – a tanulási folyamat elején állók számára – hosszú időt igénylő változási folyamatot jelent, aminek útja csak kis lépésekkel járható végig. A team tagok korábbi gyakorlatától, innovációs tapasztalataitól függően a felkészítés fókuszai a következő területek lehetnek:

- a segítő pedagógia lényege és eljárásai, különös tekintettel a mentori tevékenységre
- különböző alternatív pedagógiai módszerek, aktív tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- tanulói portfólió
- egyéni fejlődési terv
- fejlesztő értékelés.

Az oktatók együttműködő tanulásának alapját az oktatói team adja. A képzések egy része megtervezhető a program indítása előtt, de alkalmazni azokat csak a gyakorlati kipróbálást követően, kis, biztonságos lépéseken keresztül, teammunkában lehet. Fontos az is, hogy az oktatók változási-tanulási folyamatát rendszeres külső szakmai segítség támogassa egy segítő mentor személyében, aki kétheti-havi rendszerességgel megbeszéli velük az aktuális sikereiket és gondjaikat, támogatja őket a szemlélet- és gyakorlatváltás folyamatában. További szakmai segítséget jelentenek több rugalmas tanulási utat megvalósító iskola teamjei számára szervezett műhelyek, ahol az egymástól tanulásra, az iskolák közötti tapasztalatcserére is lehetőség nyílik. Emellett fontos, hogy időről időre újabb továbbképzési alkalmak is biztosítottak legyenek.

Tárgyi feltételek

Megfelelő tanulási környezet biztosítása

A tanulás fizikai környezete jelentősen befolyásolja a tanulás eredményességét. A rugalmas tanulási utat megvalósító programok esetén az alternatív pedagógiai szemlélet célkitűzéseit támogató tanulási környezetet kell kialakítani. A hagyományos iskolai tanteremtől eltérő foglalkozási térre van szükség, amely a társas együttlétre és a szabad sáv programjainak megvalósítására is lehetőséget ad. Egy olyan csoportszobára van szükség, ahol a projektek kényelmesen megvalósíthatók és pihenő-beszélgető sarok, teakonyha is kialakítható. A pilot tapasztalatok alapján a diákok sok helyen maguk is részt vettek a terem kialakításában és berendezésében (pl. festés), ami segített a csoport összekovácsolódásában. Mindegyik pilot résztvevő esetében szerves része lett a nyitókörnek a közös reggeli-készítés, ami segített a közösségformálásban, a bizalmi légkör kialakításában. A terem berendezésének és felszereltségének fontos elemei a mobilizálható padok és asztalok, polcok, szekrények a tároláshoz (tanulói portfóliók, tanári segédeszközök, tanulást, segítő eszközök, ikt eszközök, wifi, társasjátékok, sporteszközök, hangszerek stb.). A tantermeket célszerű az iskola egy olyan részében kialakítani, ahol nem jelent problémát, hogy napirendjük eltér az iskola hagyományos csengetési rendjétől.

Tanműhelyek, DKA laborok szerepe

Az orientációs fejlesztés és a dobbantó program keretében a tanulók megismerkednek a szakmák széles körével, míg a műhelyiskolában egy adott részsakma elsajátítása zajlik. Mindhárom képzés esetében fontos szerep jut az iskolai tanműhelyeknek, illetve a DKA laboroknak, ahol a diákok megtekinthetik, kipróbálhatják az egyes eszközöket. A pilot tapasztalatok alapján nemcsak a dobbantó és orientációs évfolyamokon, de még a műhelyiskolában is célravezető eleinte játékos formában dolgozni az anyagokkal: a tanulók az adott szakma eszközeivel dolgozva, de eleinte nem a szakmai paramétereknek megfelelő terméket készítenek, hanem egy olyan kreatív produktumot, amelyet 2-3 fős csoportokban dolgozva maguk találnak ki, terveznek és valósítanak meg (pl. fából vagy fémből egy szobrot). Úgy sajátítják el ezáltal a szakma szabályainak megfelelő eszközhasználatot és úgy tesznek szert anyagismeretre, hogy közben kreatív hajlamaikat, az életkorukból adódó játékoságukat is meg tudják élni. Mivel a feladat nyitott, rossz megoldások sincsenek, így a tanulók kevésbé szembesülnek kudarcélménnyel.

Külső helyszínek

A tanulás terei iskolán kívüli helyszíneket, eseményeket is magukba foglalnak, a rugalmas tanulási utakat képviselő programok estén ezekre a külső helyszínekre és programokra különösen nagy hangsúly esik. Ezek közül a legjellegzetesebb az átlagosan heti rendszerességgel sorra kerülő munkahely látogatás, munkaköri feladatok megismerése (job shadowing). De informális és nonformális tanulásra is sokszor az iskolán kívüli terekben nyílik lehetőség (kirándulás, sport, színház, ügyintézés, önkénteskedés, stb. során) és a külső programok során a segítő párok megbeszélésére is lehetőség van.

A tanulás tartalma és szervezése

Kompetenciafejlesztés

Mind a dobbantó program, mind a műhelyiskola mentori tevékenységének célja a tanulók kompetenciáinak fejlesztése, a programba bevont oktatók és mesterek tehát nem tantárgyakat tanítanak és nem hagyományos tanórák keretében dolgoznak. A tanulásszervezés módszerei közül kitüntetett szerepe van az aktív tanulást támogató eljárásoknak, így többek között a kooperatív munkának, a projekt munkának, az egyéni kutatómunkának, a saját élményű tanulásnak, a fejlesztő értékelés alkalmazásának. A programok megvalósítása során fejlesztendő legfontosabb készségek és kompetenciák a következők:

- Kommunikációs kompetenciák
- Tanulási kompetenciák
- Szociális kompetenciák
- Életpálya építéssel és a munkavállalói léttel kapcsolatos kompetenciák
- A munkavégzéshez kapcsolódó kompetenciák
- Digitális kompetenciák
- Alapkészségek
- Transzverzális készségek (kritikus gondolkodás, vállalkozói és kezdeményezőkézség, problémamegoldás, együttműködés képessége)

A fenti kompetenciaterületek alábontása számos aldimenziót foglal magában, a kompetenciafejlesztés konkrét tartalmát a dobbantó program és a műhelyiskola célcsoportjaihoz igazodóan eltérő hangsúlyokkal kell kijelölni. A fejlesztendő kompetenciák az egyéni fejlődési utak

függvényében további területekkel bővíthetők.

A kompetenciák fejlesztése modulokon vagy komplex projekteken keresztül, valamint az iskolán belül és az iskolán kívül szervezett formális, nem formális és informális tanulási alkalmak során valósul meg. Minden diák fejlődési szükségleteit külön-külön felmérve, a kiinduló állapotot az egyéni fejlődési tervben rögzítve, az elérendő optimális célokat és annak szakaszait ugyanebben megtervezve szükséges nyomon követni.

A diákok értékelése

A diákok értékelése az egyéni fejlődési terveken (EFT) alapuló fejlesztő értékelés, szöveges formában (osztályzatot nem kapnak a tanulók). Az egyéni fejlődési terv egy folyamatosan fejlődő, alakuló dokumentum. Az induló egy, maximum másfél hónapban az egyes diákok meglévő kompetenciáinak feltárására, erősségeik megismerésére kerül sor. Erre lehet építeni az egyéni fejlődési terv céljainak meghatározását. A fejlődési cél kitűzésének aktív részese az érintett diák. A tervezett fejlődési célok eléréséhez rövidebb időszakokra meghatározott kisebb célok kitűzése és a fejlődés nyomon követése útján lehet eljutni. A fejlődési folyamatot a fejlesztő értékelés módszereit alkalmazva a mentorált és a mentor két-háromhavi időszak eredményeit áttekintve együtt értékelik és ez alapján tűzik ki a következő időszakra szóló célokat. Az egyes diákok fejlődésének eredményeit, dokumentumait a diák személyes portfóliójában gyűjtik. A kompetenciák értékelésének alapja a tanulási eredmények elérésén alapul. A tanulási eredmények részben az egyes képzési modulokban jelennek meg, részben pedig az informális és nonformális tanulási folyamatok hatására, melyekre lehetőséget biztosít a számos nem közismereti tartalom, azaz az életpálya építéssel kapcsolatos tartalmak, illetve a szabad sávban megvalósított tevékenységek (például a sport, a művészeti (kreatív) és egyéb szabadidős lehetőség biztosítása, melyek tartalmát részben szintén előre szükséges meghatározni, illetve kidolgozni. Ezen a területen az oktatók saját – nem feltétlenül a szaktárgyukhoz, szakterületükhöz kapcsolódó – tudásukat, képességeiket hozhatják be a tanulási folyamatba.

A tanulást támogató, fejlesztő értékelés interaktív módon értékeli a tanulók teljesítményét, amelyben kulcsfontosságú a tanulók önértékelésének ösztönzése, segítése. Ez az értékelés segíti a diákokat abban, hogy maguk is értsék, miért érik kudarcok őket, mitől eredményesek, s képesek legyenek célokat kitűzni önmaguk elé.

Az egyéni fejlődési utak rögzítését követően a megvalósítás folyamatában a tanulókat mentor támogatja: segíti őket az életpályatervezésben, pozitív énképük kialakításában, önismeretük növelésében. Mentor és mentorált között az ún. „egyénizésre” heti rendszerességgel kerül sor, ekkor értékelik a diák heti munkáját, eredményeit, számba veszik a következő hét feladatait és igény esetén

megbeszéljük a diákokat foglalkoztató egyéb kérdéseket. Egy mentortanárhoz kb. 2-3 mentorált tartozik, a mentorpárok kialakításába tanulót is érdemes bevonni. Pilot tapasztalat alapján a mentorszerep vállalásakor is az önkéntesség legyen a szervező elv (előfordulhat, hogy az oktatói team tagok közül nem mindenki egyformán érzi felkészülve magát a mentorszerepre, van, aki több, van, aki kevesebb mentoráltat tud vállalni).

A tanulási tartalmak szervezése

A tanév szervezése:

- első hét: ráhangolódás, ismerkedés
- első hónap: bemeneti mérés, segítő párok alakulása
- első másfél hónap: egyéni fejlődési tervek (EFT) elkészítése
- október közepe – január közepe: az EFT megvalósulásának első szakasza
- január közepe - március: az EFT második szakaszának megvalósítása
- április - június: az EFT harmadik szakaszának megvalósítása
- június: döntés az egyéni tanulási utakról, program zárása

A tanítási nap szervezése

A tanítási napok javasolt szervezési módja:

- Nyitó kör: ráhangolódást segítő, az esetleges otthonról hozott feszültségeket oldó beszélgető kör, amely az előző közös együttlét óta eltelt időszakban szerzett egyéni élmények megosztásán túl segíti az adott nap főbb eseményeire való ráhangolódást is. Oldott, szabad légkörben, akár együtt teázva-reggelizve zajlik.
- Két 90 perces blokkba szervezett tanítási egység, közte szünettel: a tanítási tartalmak megvalósítása projektalapú képzési formában történik. A projektek integráltan tartalmazzák a közismereti tartalmakat (pl. egy szakmaismereti projektnek lehetnek matematikai, anyanyelvi, társadalomtudományi stb. tartalmak). A „régibb dobantó program” rendelkezésre álló moduljai jól használhatók, de a tartalmakat a csoport igényeihez kell igazítani és szükség esetén aktualizálni kell. Célszerű, ha az oktatói team – az előre megtervezett témakörökben – saját tananyagokat is fejleszt (digitális tananyagokat is). A jó gyakorlatokból feladatbank építhető, ami a későbbiekben a rugalmas tanulási utat megvalósító intézmények rendelkezésére áll.
- Ebéd

- Szabad sáv: a diákok érdeklődése alapján szerveződő tevékenységekkel telik, ami a nem formális és informális tanulás útján támogatja személyes fejlődésüket. Ezek a tevékenységek semmivel sem kisebb értékűek, mint a tanórák. A rájuk fordított időkeret nem a „komolyabb” tanulásból vesz el, hanem hozzájárul a diákok kommunikációs, szociális és egyéb kompetenciáinak fejlődéséhez. A szabad sávban sor kerülhet a mentorral folytatott egyéni beszélgetésre, mozgásra-sportolásra, „bütykölésre”, közös játéokra, zenélésre, filmklubra, könyvklubra, filmkészítésre stb.
- Sportolás, kulturális tevékenység
- Záró kör: az aznapi sikereket, eredményeket tekintik át. Fontos, hogy ugyanaz az oktató/mester vezesse a napot záró megbeszélést, mint aki az indító beszélgető kört vezette, aki a diákokkal töltve a napot, ugyanazokat a tapasztalatokat élte át, mint ők.

A tanítási hét szervezése

A diákok heti, iskolai elfoglaltsággal töltendő ideje 25 tanóranyi, egy-egy tanítási hét 3+2 napra oszlik. Három napon az alapkompenciák fejlesztése kap elsődleges hangsúlyt, míg a további két napon az életpálya építés, a vállalkozói és munkavállalói kompetenciák fejlesztése, a munkahelyek és munkakörök megismerése kerül előtérbe. Utóbbi, lehetőség szerint heti egy alkalommal intézményen kívül történik.

Egy lehetséges hetirend:

			H	K	SZ	Cs	P
8:00	8:40	nyitókör			Job shadowing		
8:50	10:20	1. blokk					
10:30	11:15	sport					
11.25	12:55	2. blokk	Szabad sáv egyéni beszélgetés			Szabad sáv egyéni beszélgetés	
Ebédszünet							
13:25	14:55	3.blokk+zárókör					

A tanulási tartalmak szervezése

A tanulási tartalmak szervezésére a tanév rendjéhez illeszkedő orientációs fejlesztés során az alábbiak szerint kerülhet sor:

Tartalom	Időkeret
Óra/hét	25
Bevezető hét (ismerkedés)	1 hét
Záró hét (visszacsatolás)	1 hét
Tanulási tartalmak	34 hét
Felhasználható óraszám a tanévben	1020 óra
Pályaorientáció, szakmaismeret:	40% (- 60%)
Műveltségterületekhez köthető fejlesztési idő:	60% (- 40%)

A dobbantó program képzési ideje rugalmas, a bemeneti mérésre és a műhelyiskolai bementre alapozott egyéni fejlesztési utak alapján kell kijelölni a tanulási tartalmakat és azok időigényét.

A dobbantó program műveltségterületekhez köthető tartalmai a NATműveltségterületei alapján szervezhető:

- kommunikációs és anyanyelv
- idegen nyelv
- matematika
- társadalom- és jelenkor ismeret
- természetismeret
- informatika
- művészetek
- testnevelés és sport

Mivel egy-egy tanítási blokk, projekt keretében több műveltségterület is megjelenik, az óraszámok alábontása, számontartása a hagyományostól eltérő, komplexebb adminisztrációt igényel az oktatói teamtől. A Kréta rendszerben célirányos fejlesztés folyik a programok pedagógiai szemléletéhez igazodó dokumentáció megvalósítása érdekében.

A Szakmai Program elfogadása, záradékok

A Szakmai Programot az oktatói testület 2022. szeptember 05-én véleményezte és elfogadásra javasolja.

Az elfogadást az oktatói testület képviselői aláírásukkal tanúsítják.

Encs, 2022. szeptember 05.

Juhászné Tóth Krisztinna

általános igh.

Olejnyikné Tőkészki Edit

szakmai igh.

A Szakmai Programot a Diákönkormányzat 2022.09.02-én tartott ülésén – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményezte és elfogadásra javasolta.

Encs, 2022. szeptember 02.

DÖK támogató pedagógus

